

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Melyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 HLL.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
MEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Plac-utca 47. és 48. szám.

Iparoktatásunk fejlődése.

Irta: **Szterényi József államtitkár.**

A magyar iparoktatásnak egy újabb jellegzetes korszakát képezik az 1906—8. évek. A közvetlenül előző két hasonló időszakot a koncepció részleteinek gondos kiképzése foglalta le. Minden egyes iskolatalaj belső részleteit kellett kidolgozni. Nagy és gondos munka volt. Mint általában a részletek kidolgozása. Az újabb három év ismét a koncepció folytatása vala.

A terv, a magyar iparoktatás terve, a maga egészében évtizedekre kihatólag el volt készítve, ki is volt dolgozva. De megvalósítása, kiépítése csak fokozatosan lehetséges. Újabb részletekkel bővült a keret. Az egységes terv újabb részei kerültek kivételre. Minden újabb része újabb erős pillére lesz a magyar ipar fejlődésének, amelynek egyike leg-erősebb — bár hatásában természetszerűleg lassan érezhető — eszköze az iparoktatás. A jövő iparának legbiztosabb útja. Ha az életnek szól és nem a képzeletnek. Ha nem az az irányadó benne, hogyan szeretnők az életet átalakítani, hanem az, hogy milyen valójában az élet és mit követel tőle.

Nagy és gazdag nemzetnek, melyek a jelen szükségleteit már teljesen ki-

elégítették, foglalkozhatnak a távol jövő előkészítésével is. Ezeknél szükséges is. Nekünk azonban, kik még nem egész két évtizede munkáljuk e téren nemzeti talajunkat, sokkal több dolgot ad még a jelen és közvetlen jövő, semhogy a távolabbi jövő kérdéseivel e téren bővebben foglalkozhatnánk. Reá fog kerülni erre is a sor. Ez a szempont érvényesül iparoktatásunk utolsó három évében is. A jövő iparosnemzedék gondos, szakszerű képzése mellett a jelen iparososztály képzése. Az ifjuság mellett a felnőtt, már dolgozó iparosságé.

És ez égetően szükséges, ha nem akarjuk a jelen romjaira építeni a jövővédőt. A külföld fejlettebb ipari államaiban a felnőtt iparosság továbbképzése dominál, az iparoktatásban. Mert a jövő nemzedékek képzését elvégzi maga az iparososztály. Az, mely maga is élvezte az oktatás áldásait. Nálunk még soká fog erre kerülni a sor. Addig párhuzamosan kell szolgálni iparoktatásunknak a kettős irányt. Szolgálja is becsülettel. Az évi háromezer körül járó ifjuság mellett már tizezret meghaladt a képzés alatt álló mesterek száma. Az a háromezernyi ifjuság lesz a jövő fejlesztője, ez a tizezernyi iparos a jelen megmentője. És ugyanennyi újabb hive az iparosképzésnek.

A felnőtt iparosság nagyobb mérvű képzése egyik jellemző vonása az utolsó három év iparoktatási tevékenységének. A másik jellemző vonása az iskolák szaporítása. A szakiskoláké éppen úgy, mint a felső ipariskoláké. Ebben a két-többször nyilatkozik meg a három év jellegzetes tevékenysége, az egész koncepció további kiépítése, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter iparoktatási tevékenységének súlypontja. A többi részlet mindmennyi évek tapasztalatainak gondos érvényesítése.

A vezetés és a végrehajtás részéről egyaránt. S mindkettő egyenlő szeretettel szolgálja az ügyet és ami nálunk — sajnos — nem minden téren érvényesül teljes összhangban. Ennek az összhangnak, mely iparoktatásunkban kezdettől fogva megvolt, igen nagy része van egész iparoktatásunk egész fejlődésében. Az az összhang egyaránt jut kifejezésre a vezetésben és a végrehajtásban.

Az összhang és az ügy iránti szeretet az iparoktatás összes munkásainál — ez az eddigi siker kulcsa. E siker újabb három évről tesz tanúságot az a kötet, melynek közreadása kedves alkalomul kínálkozik nekem arra, hogy az őszinte elismerés ódáját rójjam le iparoktatásunk buzgó munkásai iránt.

Lucy.

I.

A mikor a szobába beléptem, Pauline de Lucy szívélyesen felém nyújtotta kezét. Aztán pár percig szólanul ültünk. Szalmakalapja és köpenykeje hanyagul egy karosszékre volt ledobva. Azután az ablakhoz vonultunk és ő a lemenő napban gyönyörködött, a mint az égboltot vérvörös sugárzásával beborította.

— Asszonyom — így szóltam aztán hozzá — emlékszik-e még arra, a mit éppen ma két esztendeje annak a dombnak alján a folyó parton nekem mondtott. Emlékszik-e még, hogy mint jósolta meg;

„A bűn és iszonyat nehéz napjai közelgenek mostan. Én nem hallgathatom meg azt a szerelmi vallomását. Menjen, a szabadság és az igazság legyen az életcélja, e kettő töltse be lelkét és ne hagyjon helyet a szerelemnek.“

— És asszonyom, én arra az utra tértem, a melyet az ön keze számomra megjelölt, ez a kis kéz, a melyre én akkor könyeimet és csókjaimat árasztottam. Enedelmeskedtem önnek! Irtam, szónokoltam.

Két évig fáradhatatlanul küzdöttem ama meghibbant elméjű rajongók ellen, a kik gyűlöletet és szakadást szítottak a tömegekben ama tribunok ellen, a kik a népet hamis káprázatokkal magukhoz csalogatják — és a gyávák, a kik . . .

Hirtelen kézmozdulattal torkomra forrasztotta a szót és elhallgattam.

A kertből, a hol a madarak énekeltek és a virágok balzsamos illatáldozatukat gomolygatták, mind riasztóbban tört felénk a távoli hangzavar kiáltása:

— Lámpásvasra akasszátok az arisztokratát, lándzsára a fejét!

Sápadtan, mozdulatlan állott az ablaknál és ujját ajkára tapasztotta.

— Valamelyik szerencsétlen, a kit üldöznek — mondtam én. — Éjjel nappal folynak most a házkutatások és egyik elfogatás a másikat éri. Talán ide is bejönnek. Jó volna esetleg, ha vissza vonulnék, hogy ne keverjem rossz hirbe. Bárha ebben a városnegyedben nem igen ősrernek: de a mostani időkben eléggé veszedelmes látogató vagyok.

— Maradjon — volt a válasz.

Ujra felhallatszott a csendes esti levegőben a kiabálás és most már közeledő

nehéz léptek zaja és puskadurrogás is közéje vegyült.

Ekkor valaki harsányan elkiáltotta magát:

— Zárjatok el minden kijárást meg ne menekülhessen a gazember, az áruló!

— Madame Lucy annál nyugodtabbnak látszott, mennél fenyegetőbb lett a veszély:

— Jöjjön menjünk fel a második emeletre — a redőnyökön keresztül megláthatjuk, hogy künn mi történik.

Am alig hogy kinyitottuk a szobaajtót, a lépcsőkön egy alakot pillantottunk meg. Halott sápadt volt és támolygott a lába. Minden porcikája reszketett. Fogai vacogtak, mint a hideglelésnek.

Elcsukló hangon dadogta felénk:

— Mentsenek meg, rejtssenek el, már jönnek. Az ajtómat betörték, kertemet elpusztították, már jönnek . . .

II.

Planchormet nolt az öreg philosophus, aki a szomszéd házban lakott. Midőn Lucy asszony ráösmert, halkan kérdezte tőle?

— Látta önt a szakácsnőm, mert jakobianus?

„KOBRAK“

„KOBRAK“ cipői kényelmesek, tartósak, elegánsak a viselésben. Iskola cipői a legjobbak

Kizárólagos raktár:

Debreczenben, Plac-u. 42

Debreczeni vasutasok az aradi vesztőhely megváltásáért

Az a hazafias akció, mely az aradi tizenhárom vértanu kivégeztetési helyének megváltását és nemzeti tulajdonná való tételeit, Debreczenben is meleg pártolásra találta. A tavasszal Zöldi M. János író gyűjtött az előkelő társaságok körében nagyobb összeget, utabban pedig a máv. debreczeni műhelyének munkásai segítettek elő adományaikkal a vesztőhely megváltásának a tervét.

A máv. műhely-munkások körében Lakatos József vasestergályos által megindított gyűjtés eddig 14 korona 60 fillérre rugott s ezt az összeget ma elküldték Barabás Béla országgyűlési képviselőnek, a vesztőhely megváltására alakult országos bizottság elnökének. Ezzel az összeggel azonban nem fejeződött be a műhely-munkások mozgalma, mert a munkások Lakatos József, Nagy Lajos, Gortva Péter, Osztroviczki Károly és Knöpfler Miksa tagokból álló bizottságot alakítottak a gyűjtés folytatása végett. A bizottság átveszi a további adományokat és időről-időre hírlapilag nyugtatva, rendeltetési helyére juttatja a befolyt összegeket. Ez ideig a következők adakoztak:

Nagy Lajos 60 fillér, Ostroviczki Károly 1 korona, Lakatos Lacika 30 fillér, Eperjesi Imre 2 korona, Gyulay Zsuzsika 30 fillér, Schmelovszky Gézáné 30 fillér, Gyulai György 40 fillér, Kerékgyártó József 60 fillér, Gortva Péter 40 fillér, Oláh István 60 fillér, Knöpfler Miksa 50 fillér, Knöpfler Márton 20 fillér, Nagy Lajosné 40 fillér, Bibszky Gtzele 60 fillér, Lakatos Józsefné 60 fillér, Lakatos Mariska 40 fillér, Lakatos József 1 korona 20 fillér, Nagy Lajos 40 fillér, Fiamm Gyula 60 fillér, Schmelovszky Géza 50 fillér, Gyulai Karolin 80 fillér, Szász Istvánné 40 fillér, Gortva Péterné 40 fillér, Szász István 50 fillér, Knöpfler Miksáné 50 fillér, Rogge Józsefné 40 fillér, Eperjesi Imréné 50 fillér.

— Lélek se látott!
— Hála Istennek!

Aztán Pauline hálószobája felé vonta őt és én követtem. Most buvóhelyet kellett számára keresni, ahol egy két napig, vagy legalább néhány óráig biztonságban ellehet. Arról volt szó, hogy időt nyerjünk és üldözöt tévutra vezessük. Azt határoztuk el, hogy én fogom a ház környékét szemmel tartani és egy megbeszélte jelre aztán szegény barátunk a kis kertajtón keresztül ki fog szökni.

Már alig tudott szegény a lábán megállni, az ijedség úgy belevette magát tagjaiba. Azt igyekezett nekünk megmagyarázni hamarosan, hogy őt, a papok és királyok ellenségét azért üldözik, mert az alatt a gyanu alatt áll, hogy az alkotmány ellen konspirált és augusztus 31-én Monsieur de bayotttal együtt védte a Tulleriákat.

A valóság azonban az volt, hogy Lubin üldözte őt féktelen gyűlölködésével, Lubin az egykori mészáros, aki azért akart rajta boszút állni, mert valamikor arra szorította, hogy jobban mérje a húst.

Ugy rémüldözött az öreg, hogy azt hitte neve kiejtésénél már maga Lubin áll előtte és mig tördelt hangon nevét emlegette, arcát tenyerébe temette a rettegéstől. És csakugyan lépteket hallottunk a

Urak és hölgyek

figyeljenek.

Novotny J.

cégről beszél most mindenki, kiél árfelemelés nélkül csekély havi részletre kaphatók jégszekrények, pénzszekrények, gramofonok, gramofonlemezek, fényképező gépek, lát- és távcsövek, mindennemű fegyverek, mindentféle hangszerek, Helyi képviselő **Schwartz Dániel** a városházával szemben. **Kérjen árjegyzéket**

Discréció biztosítva!

A bűvös formula. Wekerle, a puhító mester.

Közös miniszteri értekezlet.

A magyar politikai kampány nyitánya a jövő pénteken veszi kezdetét Bécsben, azon a közös miniszteri tanácskozáson, melyet *Aerenthal* gróf külügyminiszter hívott össze e hó 10-ére. Ezen az értekezleten jelen lesznek: *Aerenthal* gróf közös külügy, *Schönaich* báró közös hadügy és *Burián* báró közös pénzügyminiszter, továbbá *Wekerle* miniszterelnök, ugyis mint pénzügyminiszter, *Bienert* báró osztrák miniszterelnök és *Bilinski* lovag, osztrák pénzügyminiszter. A konferencia tárgya: az 1910. évi közös költségvetés megállapítása.

A magyar politikai világ érthető meglepetéssel fogja fogadni ezt a hírt és kétségtelenül különösen hangzik is, hogy a magyar kormány, bár szeptember 28-án le kell mondania, tizennyolc nappal előbb mégis hozzájárul a jövő évi költségvetés megállapításához. Ezt a képtelenségnek látszó körülményt azonban teljesen megmagyarázza az a másik bécsi hír, hogy *Aerenthal* és *Wekerle* titkos egyezményt kötöttek a jövő politikájára vonatkozólag. Ebben az egyezményben természetesen nem szerepel az önálló magyar bank, hanem szerepel helyette *Wekerle*nek egy kibontakozási formulája, amelyről a kormány tapjain kívül senki sem tud még a magyar politikusok sem, de amely Bécsben már tetszésre talált.

A titkosan őrzött bűvös formula számára igyekeznek most megnyerni a magyar politikusokat. *Wekerle* vállalta

lépcsőkön. Lucy asszony a zárt rátolta és az öregt egy spanyolfal mögé rejtette.

Erre kopogtattak az ajtón, Paulina, ráösmert szakácsnője hangjára, aki jelenteni jött, hogy egy községi hivatalnok vár lent a nemzeti gárdistákkal a kertajtónál és bebocsájtást kér házkutatás céljából.

Azt állítják, hogy *Planchormet* itt rejtőzik a házban — folytatta a leány. Pedig nagyon jól tudom asszonyom, hogy ilyen árulónak nem adna menedéket. Nekem ám ezt nem akarták elhinni.

Jól van — csak bocsásd be őket — parancsolta Lucy asszony a zárt ajtón át, hadd kutassák át az egész házat a pincétől a padlásig.

Midőn *Planchormet* e beszélgetést meghallotta, a spanyolfal mögött elajult. Csak nagy fáradozással sikerült őt magához térítenem. Sokáig kellett a halántékát vízzel dörmölgötnem. Midőn felocsudott, a fiatal nő halkan így szólt hozzá.

Barátom, bízzék bennem! Gondolja meg, hogy mi asszonyok elég ravaszak vagyunk!

És olyan nyugalommal, mintha megszokott mindennapi dolgot végezne, előretolta a hátsó alvó fülkében levő ágyat és az én segítségemmel a három ágybetétet úgy igazította el, hogy az ágy aljában az

magára azt a munkát, hogy az, itnranzigens elemeket megpuhítsák és mielőtt a képviselőház összeül, a miniszterelnök ismertetni fogja a formulát *Justh* Gyulával, később pedig *Bathányi* Tivadar gróftól és *Holló* Lajostól és bevonják majd a tanácskozásba. Addig tehát türelem!

Zeppelin III. érkezése Bitterfeldre

Lipce, 1909. augusztus végén.

Lázás érdeklődés előzte meg *Zeppelin* gróf újabb légi utját, melynek végpontjává Berlin volt kitűzve. A *Zeppelin* III. volt hivatva a gróf szilárd rendszérének életrevalóságát és a technika jelenkori követelményeinek minden tekintetben megfelelő voltát a császár és az egész nemzet előtt bebiztosítani.

Programszerűen csak egyszeri megszakítással volt a légi utazás tervezve. Bitterfeld volt a kikötés helyül kije ölje, hol a német motorlégihajós egyletnek van a *Parceval* ballon számára épített állomáshelye.

Itt kellett volna a Nórai utazás után elmaradhatatlan gázvesztéséget új gáz utántöltésével pótolni, hogy folytathassa utját a császárváros felé. Mint ismeretes, azonban utközben kétszer történt baleset.

A Z. 8-t ugyan felszállása előtt többször kipróbálták, mégis az egyik motor henger megrepedt, miáltal az ut megszakítása a kár helyrehozása céljából okvetlenül szükségessé vált. A balesetnek vagy az lehetett az oka, hogy nem elég magas értékű anyagot választottak a motor építésére, vagy pedig a szerkezetben lehetett a hiba, hogy repedés keletkezett a motor hengerén. Mindenesetre az ma már elvitázhatatlan dolog, hogy a kormányozható légihajókultusz fejlődése szorosan egybe van kapcsolva minél biztosabb és üzemképesebb motorok építésével és a technikusnak a jövő évre nézve nem lehet más feladata, mint egy olyan motortypust szerkeszteni, melynél az elemek nagy háborgása mellett is legnagyobb valószínűség arra, hogy legtovább képes azokkal dacolni.

alsó- és felső betét között szabad hely maradt.

Mialatt ez intézkedés megtörtént, hatalmas csetepaté zaja hallatszott fel hozánk. Ide-oda rohantak, kiabáltak, ajtókat csapkodtak és felrohantak a rengő lépcsőházban. Iszonyatos pillanatok voltak ezek számunkra, mignem a zaj valamiképp csillapodott, nyilván a felsőbb emeletre vonultak el. A jakobinus szakácsnő tanácsára valószínűleg először a padlást kutatták át.

Ekkor felléleggettünk, de nem volt vesztegetni való időnk. Én segédkeztem *Planchormet*et a matrácok között támadt szabad helyre betuszkolni. Lucy aztán megpróbálta, hogy újra rendbe hozza az ágyat, de sikertelenül.

Az eltolt betétű ágy igen gyanus állapotban volt.

— Bele kell, hogy feküdjem — mondotta most Pauline.

A fali órára nézett. Esti hét óra volt. — Nagyon feltűnő volna, vélte aztán, ha ilyen időtájt már ágyban feküdnék. Betegnek nem tehetem magam, jakobinus szakácsnőm rögtön elárulna.

Pár pillanatig töprenkedni látszott, de aztán az ártatlanság egyszerű isteni nyugalomával szemem előtt vetkőzödni kezdett, belefeküdt az ágyba s rám parancsolt, hogy

22. 11-2019

Bitterfeld tizenötezer lakosú kis város nincs semmi különös nevezetessége, e napon a Z. 3. érkezése napján azonban olyan idegen-áramlat lepté el, mellyel bizonyára a legnagyobb világváros sem dicsekedhetik. A közelében fekvő városokból, mint Lipcse, Halle stb., csak úgy ontotta a különvonatok egész sokasága a kíváncsi közönséget. Lipcseben, ahol a léghajónak át kellett repülni, szintén óriási Zeppelin-láz uralkodott. Ki gondolt itt, e fontos kereskedelmi géppontban e napon üzletre, melyik még oly szorgalmas kereskedő, iparos vagy más foglalkozású ember tett e napon hivatásának eleget?

Mikor híre jött a léghajó közeledésének, gyárakban, üzletekben, irodákban megszakadt a munka, mindenki szemtanúja akart lenni a történeti pillanatnak.

Lipcseből rengeteg ember utazott e napon Bitterfeldre. Mikor a léghajós vonattal megérkeztünk — mert kétségkívül nem volt senki azon a vonaton más járában — nagy nehezen sikerült keresztülvágnom a vasutnál hullámzó óriási embertömegben, hogy esetleg a legszebb pillanatot elszalasztjam. Érdekes és változatos kép tárult szemem elé. Az óriási embertömeg már a kora reggeli órákban zárandokolt ide ki, mivel Bitterfelden nagyon rosszul volt a közönség tájékozva a léghajó rászólóiról és mert az előző este kellett volna már érkezni. Az emberek csak vártak-vártak, de léghajónak semmi híre sem érkezett. Eltelt az egész délelőtt, a várakozók hűn kitartottak; és maradtak tovább is a szabadban. Roppant komikus összenyomást nyert az ember, ha végigtekintett ezen portyázó, léghajót váró embertömegben. Egy része kitérített ruhákon fekszik a földön és édes álomban látja talán a léghajót közeledni, máshol társasjátékkal igyekeznek az időt eltűnti.

Ezalatt bent a városban is nagy volt a sürgős-forgás, csakhamar megtudtuk, hogy egy újabb baleset folytán — melyet a melő oszvar törése okozott — nem jöhet a léghajó 3 óra előtt, mivel a törés által a menetesség lényegesen redukálódott. Megérkezett Zeppelin is Fridrichshafen felől gyorsvonaton, melyet tudvalevőleg 6 csak ismét fog tovább vezetni Berlinig. Utána jött nem-

sokára a német trónörökös autóján Berlinből, mindkettőjüket rendkívüli ovációkban részesítették. A kíváncsi közönség — ekkor én is ott voltam — a trónörökös és Zeppelin közös lakása elé vonult és mindenáron látni kívánta őket. Ekkor egy tengerész zenekar rázendített a nemzeti himnuszra és végre mindketten megjelentek az ablakban és megköszönték a zajos ovációkat. Telt mult az idő, a közönség körében ekkor már bizonyos türelmetlenkedés volt konstatalható, különösen az idegenek helyzete volt kellemetlen.

Este 5 óra után kezdtük már utolsó reményünket is feladni, az emberek egy része rezignált hangulattal indult vissza a városba, általános volt a lehangoltság minden vonalon. Ekkor egyszerre csak futó tűzként terjedt el a hír: „jön Zeppelin”. Az emberek nem mertek mindjárt hitelt adni a híreknek, csak mikor a megfigyelő toronyban is felhúzták a német zászlót, változott meg a hangulat, mindenki arcán látszott az öröm, mellyel a kedvező hírt fogadta. Legkevesebb 100 ezer szem kezdte most a Lipcse felőli légtengert minden oldalról vizsgálni. A zászló felhúzása után kb. egynegyed óra múlva végtelen messzeségben egy halvány fehér felhőske lett láthatóvá, amely lassanként mindig nagyobbodott és nemsokára egészen láthatóvá lett a léghajó hosszútáv alakja. A tömeg izgalma a léghajó közeledésével nőttön nőtt, a gyönyörű látvány mindenki figyelmét lebilincselte. Órák hosszat tartó kellemetlen várakozás, türelmetlenkedés egy pillanat alatt ellett feledve, minden szemsugár a léghajó mozdulatait kísérte. A levegőben ekkor többször irányt változtatott, majd egyenes irányt vett és gyönyörű méltóságteljes tempóban kb. 300 hajlasi szög alatt közeledik a megköthés helyére. A katonák ekkor oda-szaladnak, megragadják a léghajó két végén lévő köteleket és 2 perc múlva biztosan érzi magát a légszél az anyaföldön. A közönség, mely eddig nyugodtan maradt a kordonon kívül, egyszerre csak keresztül törte a gátat és a 100 ezer főre tehető sokaság saját épségének veszélyeztetésével rohant az elzárt térség minden oldaláról a léghajó felé, amely körül a lovasrendőrök

csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudtak valamennyire rendet teremteni. Zeppelin ekkor az első gondolába lépett és szőcs segítségével akarta a közönséget nyugalomra inteni. En ugyan ekkor talán 10 méter távolságban álltam előtte, de a nagy zűrzavarban így sem voltam képes egyetlen szavát sem megérteni. Végre kézmozdulattal sikerült néki, míg a nyugalmat valamennyire helyreállította. A trónörökös ekkor a gondolába lépett és kezét fogott Durr főmérnökkel, a léghajó vezetőjével, ifj. Zeppelinnel és a többi kísérőkkel. Lelkes és hosszas éljenzésben részesítették Durr főmérnököt, kinek az eddig élt modellek technikai kivitele körül kétségkívül legnagyobb érdemei vannak.

Késő este utaztam vissza Lipcsebe, mikor már majdnem azt hittem, hogy az éjjelt Bitterfelden kell tölteni. A vasutnál ugyanis olyan óriási embertömeg tolongott, hogy a pályaudvar kapuit becsukták és csak időről időre bocsájtottak át egy csapat embert. Hát még milyen képet nyújtott egy olyan Zeppelin kirándulókkl zsúfolásig megtöltött vonat! Első, második vagy harmadik osztály között most nem lehetett valogatni, a fékezőknek kis fulkóját is megtöltötték, mert megtiltani itt ugyszólván semmit sem lehetett. Hála Istennek mégis megérkeztünk szerencsésen Lipcsebe és tovább álltunk a gondolokban e mozgalmas napnak minden epizódját, melyek közül a léghajó érkezése, mint legkiemelkedőbb mozzanat, mindenkit kárpótolhatott az e nap folyamán esetleg elszenvedett apró kellemetlenségeikért.

Szántó László.

TANÜGY.

Az áll. főreáliskolában a rendes beiratások bevégeztek. Beiratkozott összesen 201 rendes tanuló, néhányval több, mint tavaly ilyenkor; főleg az I. osztály oly népe, mint évek óta nem volt. Az ezennel belépőket az igazgató késedelmük igazolása után szeptember 8-ig még felveheti. Ezenfelül főigazgatói engedéllyre van szükség. Szeptember 4-ikén volt az iskolai év megnyitása, hétfőn a rendes tanítás kezdetét vési

én vessem le kabátomat, galléromat, nyakendőmet és cipőmet.

— A szeretőm szerepét kell, hogy eljátsza — úgy viselkedünk, mintha bennünket megleptek volna. Önnek nem volt látszólag elég ideje, hogy ruházatát rendbe szedje. Ingujiban, kuszált hajjal, kell, hogy nekik ajtót nyisson.

Épp hogy elvégeztük készülődésünket, midőn a banda szitkozódva törtetett a lépcsőkön lefelé.

A szerencsétlen Planchormet olyan erősen reszkett, hogy az ágy csak úgy rengett belé. Mindehhez még olyan nehezen lélegzett, hogy majdnem kihallatszott zihálása a folyosóra.

— Kár — sópánkodott Lucy asszony — úgy örültem a jó ötletemnek. De azért ne essünk kétségbe és bizzunk a jóságos gondviselés segélyében.

Okóllel döngettek az ajtókon.

— Ki van itt? — kérde Pauline.

— A nemzeti képviselő!

— Nem várhatnak egy pillanatig?

— Nyissa fel, vagy betörjük az ajtót!

— Nyissa ki az ajtót barátom.

Majdnem csodaszámba ment, hogy e pillanatban Planchormet abbahagyta a reszkést és hörgést.

Az első, aki belépett válszallagosan —

Lupin volt. Őt körülbelül tizenkét dárdá alak követte. Lupin a mézáros felváltva majd rám, majd pedig Paulinre bámult.

— Az ördögbe is, itt egy szerelmes pár turbékolását zavartuk meg puha fészükben. Bocsánatot kérek, gyönyörű asszonyom!

Aztán a gárdistákhoz fordult.

— No, látjátok, a jó erkölcsök már csak a sansculottoknál találhatók.

Am e szigorú erkölcsi felfogása ellenére e kis leplezett szerelmi kaland nagyon mulattatta, mert ráült az ágy szélére és a szép arisztokrata nőnek megcsipte az állát.

— Ami igaz, az igaz — mondta Art — ez a pici száj nem arra van teremtvé, hogy éjjel-nappal Miatyánkot morzsoljon. Igazán kár volna érte. De a köztársaság nekünk mégis csak előbbre való.

Mi Planchormet polgárt, az árulót keressük. Meg vagyok győződve róla, hogy itten réjtőzik és el kell, hogy fogjuk őt. Az volna a legnagyobb boldogságom, ha a guillotine-ra vihetném.

— Ugy hát csak keresse!

Minden butort, minden szekrényt átkutattak, dárdájukkal az ágy alá szurkáltak és oldalfeverükkel a matracokat böködték.

Lubin a füle tövit vakarta és sunyin félszemmel én rám pislogott. Lucy asszony félt attól, hogy engem találnak vallatóra fogni

és így szólott!

— Barátom ön ép olyan jól ismeri a házat mint én. Fogja a kulcsokat és vezesse el Lubin mestert mindentvé. Tudom, hogy öröme telik benne, ha ezeknek a derék hazafiaknak szolgálatot tehet.

En követtem a szavát és leveztettem őket a pincébe, a hol nekiestek a boros palackoknak és a mennyit csak lehetett elfogyasztottak. Végül aztán Lubin a hordók csapjait verte le bajonettjével, úgy hogy a pincét elárasztotta a bor. Ez egyben jel is volt a takarodásra.

Egész a kertkapuig kísértem őket, amelyet utánuk jól elzártam és rohantam Lucy asszonyhoz, hogy menekültségünk hírét vigyem.

Erre a híradásomra ráhajolt az ágyra és kiáltozni kezdett:

— Planchormet ur! Planchormet ur! Halk nyöszörgés volt a válasz.

— Hála a mindenhatóknak! Már azt hittem, hogy megfulladt. Oh, hogy rettegtem, hogy aggódtam.

Aztán felém fordult.

— Szegény barátom. Önnek olyan nagy örömet okozott, hogy időnként el-el látogatott hozzám vallomásának megismétlésére. Nos van-e kedve olyan asszonyt elvenni, akiről Lubin mester is megállapította, hogy az ajkaira nem nagyon illik a Miatyánk?

A legkitünőbb Portland és Roman cement kartelen Pollák Zsigmond
 kívüli Mész, Kőszén és Kovács-szén, mindenféle — kereskedelmi ügynök által —
 száraz Tüzifa kizárólag nagyban legolcsóbbban beszerezhető Placz-utca 79. — Telefon 441

Valódi angol és gyapjuszövet WEISZ ADOLF különlegességek óriási választékban megérkeztek
 hazai gyártmányu gyapjuszövet posztó és gyapjuszövet ke-
 reskedésében. — Szigorú szabott árak.
 DEBRECZEN, Kossuth u. 1.

Sovány albiró a debreczeni kir. tábla előtt.

Az esküdtbiróság ítéletét helybenhagyták.

A jogos önvédelem kérdése.

A debreczeni kir. ítélőtábla büntető tanácsa elé ma került az a szenzációs és óriási érdeklődést keltett bűnper, amelynek szálai Mátészalka községbe vezetnek vissza. *Sovány* Dezső ottani albirót, akinek szövevényes esetét több ízben bőven ismertettük, azzal vádolták, hogy ittas állapotban agyonszurta *Bordás Demeter* kéményseprőt. A nagy feltűnést keltő esetről egy hatalmas bűnper lett, amelyet ez év július havában tárgyaltak le a szatmári kir. törvényszék esküdtbirósága előtt.

Az egész ország közvéleménye a legnagyobb érdeklődéssel kísérte a bűnper lefolyását, amely azzal végződött, hogy *Sovány Dezső* albirót a halált okozó súlyos testisértés vádjára alól fölmentették, ellenben kimondta az ítélet azt, hogy az albiró önvédelemből követte el tettét. A szatmári kir. ügyész az ítélet ellen fölfolyamodással élt, de fölfolyamodást jelentett be *Kardos Samu* dr. az albiró védője is azzal, hogy *Sovány Dezső* ellen emelt vád teljesen alaptalan.

Ez érdekes ügy most a debreczeni kir. ítélőtábla elé került. Egy teljes délutón át tartó érdekes tárgyalás után ma délután öt órakor hozott ítéletet a tábla *Sovány Dezső* ügyében. Az első bíróság ítéletét az albiróra nézve helyben hagyta, de a törvényszék ítéletében használt 76. szakasz helyett a 79. ik paragrafust érvényesítette s ezzel *jogos önvédelem* címén mentették föl az albirót.

A mátészalkai eset.

Röviden ismertetjük a március havában történt mátészalkai esetet:

Március havában történt, hogy *Sovány Dezső* mátészalkai albiró elment a helyi tűzoltózenekart meghallgatni. Rövid séta után találkozott vendéglőseivel, *Jakab Sándorral*, aki a bírót meghívta, hogy jöjjen be lakására egy pohár borra, *Sovány Dezső* a meghívást elfogadta; belépett a szobába, ahol egyedül *Jakab Sándorné* tartózkodott. Vagy éjfél egy óráig, közel négy órán át csöndesen borozgatott a bíró s aztán elhagyta a vendéglős szobáját. *Jakab Sándor* az udvarig kísérte vendégét. Alig tett *Sovány* néhány lépést a sötét udvarban, valaki gyomorszájon ütötte a bírót, aki eszméletét veszítve esett össze.

Később amikor magához tért, támadójában fölismerte *Bordás Demeter* mátészalkai kéményseprőt.

A földön heves dulakodás fejlődött ki a két ember között. *Bordás* fojtogatni kezdte az albirót, aki támadójának térde alatt fektet. Amikor nagynehezen föltápáskodha-

tott *Sovány*, a kéményseprő elkiáltotta magát:

— *Jaj istenem, megszurta!*

Az albiró azonnal megmozdította magát, hogy ő nála nincsen semmiféle gyilkoló szerszám. Később *Bordás Minály* lakására szállították.

Mindazoknak, akik az eset felől érdeklődtek, azt felelte *Bordás*, hogy az albiró ölte meg őtet.

Ezzel a váddal halt is meg néhány nap múlva a kéményseprő. Amikor *Bordás* halála közvéleményre került, több közölték a haldokló vádját *Sovány Dezső*vel is. A járásbíró erre az első vonattal Szatmárra utazott és jelentkezett *Roth Ferenc* törvényszéki elnöknel.

— *Gyanu alatt állok* — így szökött az albiró — kötelességemnek ismerem ennél fogva, hogy nagyságodnál jelentkezem és magam ellen a legszigorubb vizsgálat megindítását kérem. Annnyit mondhatok csupán, hogy én a gyilkolt embert nem bántottam, fogalmam sincs róla, hogy ki szurkálta össze. Ártatlan vagyok!

A törvényszéki elnök utasította *Sovány Dezsőt*, hogy jelentkezék *Morvay központi vizsgálóbíró*nál. *Morvay* bírót rögtön kihallgatta *Soványt*, akinek vallomását jegyzőkönyvbe foglalták. E vallomás alapján a vizsgálóbíró nem tartóztatta le *Sovány Dezsőt*, mert nem merült föl ellene bizonyíték. Később *Bordás* hozzátartozói huszezer koronás kártérítési pert indítottak meg *Sovány* ellen.

Ez a rövid merituma a mátészalkai esetnek. Az ügy — mint jeleztük — később a szatmári törvényszék esküdtbirósága elé került, fölfolyamodás folytán pedig ma, a debreczeni tábla foglalkozott *Sovány Dezső* albiró esetével.

A mai táblai tárgyalásról, amelyet igen nagy érdeklődés előzött meg, az alábbiakban számol be tudósítónk:

Tárgyalás a táblánál.

A tárgyalás ma délelőtt kevéssel kilenc óra után vette kezdetét *Veér György* elnöklete alatt. A tanácsban helyet foglalt *Kolbenhauer*, *Unger Gusztáv*, *Szoboszlay Sándor* és *Horváth Béla*. A vádhatóság képviselőjében *Igyártó* kir. főügyész volt jelen.

Amíg a tárgyalás megkezdődött, *Sovány Dezső* izgatottan sétált fel és alá a folyosón s látható izgatottságban egymás után szívtá el a szivarokat. A nagyszámú közönség, amely a tárgyaláson megjelent, érdeklődve nézte az alacsony, köpcös természetű bírót, aki türelmetlen idegességgel várta a tárgyalás megkezdését. Negyed tíz órakor vette kezdetét a tárgyalás. A tanácsjegyző egész terjedelmébe fölolvasta a szatmári törvényszék előtt tartott tárgyalás lefolyását, a kihallgatást, a vád- és védbeszédet, majd az ítéletet és annak megokolását, annak a felolvasása közel egy órai időt vett igénybe.

Unger Gusztáv táblai bíró ezután je-

lentette, hogy *Sovány* bűnügye a szatmári kir. ügyészség föllebbezése folytán a kir. ítélőtábla elé került tárgyalásra. *Gábor Jenő*, dr. *Sovány* bíró védője a bizonyítási eljárás kiegészítését kérte, ezt azonban a tábla megtagadta. *Veér György* elnök aztán csak néhány kérdést tett föl a vádlotthoz.

Elnök: Látta Ön *Jakabot* vagy annak feleségét ezelőtt?

Vádlott: Sohasem láttam.

Elnök: Hány óra volt akkor, amidőn Ön *Jakab*tól távozott?

Vádlott: Egy és két óra között lehetett az idő és délután.

Elnök: Józan volt? Ön akkor?

Vádlott: Igen.

Az elnök aztán felhívta, hogy mondja el az esetet minél rövidebben.

Vádlott: Féléve laktam *Mátészalkán*, s amikor ez a dolog történt, családomban még nem volt ott és én a vendéglőben étkeztem, katonazenét akartam hallgatni, azonban *Jakab Sándor* behívott szobájába, hogy egy kis jó bort igyak. Mikor a szobát elhagytam s kiértem az udvarra hátulról valaki a fejemet megütötte. Körülnéztem, de nem volt senki az udvaron, a lakók közül csak *kordás Demeter* állott előttem, akivel *dulakodás* támadt. Ő letépett, kést rántott, én pedig védekeztem. Csak később hallottam, hogy *Bordás* arról panaszkodik, hogy én megszurtam. A később jelenlevő *Jakab Sándortól* megmozdítottam magam. Érdekes lélektani oka lehet az egésznek s én hiszem, hogy az egész kiszámított dolog volt, hogy engem becsalt oda a szobába.

Elnök: Mennyire eshetett. Önre az elfogyasztott borból.

Vádlott: Egy liter. De ezt négy óráig ittam.

A rövid kihallgatás után *Sovány* bíró védője kérte *Jakab Sándor* és felesége kihallgatását, elrendelni ezt azonban a tábla mellőzte.

A főügyész vádbeszéde.

Majd *Igyártó Sándor* főügyész mondta el hatalmas vádbeszédét. A nagy hatást keltett s szenzációs részletekben bővelkedő beszédet itt adjuk közre:

A vádhatóság részéről bejelentett föllebbezést fenntartom, még pedig nemcsak telkiismeretem megnyugtatója tekintetéből, hanem azért is hogy ebben a sajnálatos ügyben a felsőbb bíróság felülvizsgálatát provokáljam, de meg azért is, mert meggyőződésem, hogy tévedett a szatmári kir. törvényszék akkor, amikor *Sovány Dezső* vádlottat a vád alól a Bp. 326. §-ának 3. pontja értelmében a jogos védelem határának félelemből vagy megzavarodásból származó túlhágása s a büntetethez való jog kizáró ok folytán fölmentette.

Ernek a felmentésnek törvényes alapja egyáltalán nincsen. Hogy ezt megérthessük, tisztában kell lennünk a fogalmakkal. Tudnunk kell: mi a jogos védelem s mi értendő a jogos védelem hatásának félelemből vagy megzavarodásból származó túlhágása alatt?

A jogos önvédelem.

Első sorban is azt kell vizsgálnunk tehát, hogy az adott esetben lehet-e jogos védelemről beszélni, mert csak azután jöhet szóba a jogos védelem esetleges túlhágása. Ha nincsen jogos védelem, nem következhetik be annak túlhágása sem.

Nézzük meg az esetet. A jogos védelem csak ott és akkor állapítható meg, ahol tényálladási elemek forognak fenn mind ebben az esetben.

Sovány Dezső esetében hiába keressük ezt a tényálladási elemet. Az első bírósági ítélet egyetlen ily mozzanatot, tény, támadást nem említ. Nem állapítja meg, hogy

A „Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság”

községi-, gazdasági- és háztartási kutszivattyukból; cséplési-, raktári-, udvari-, kertü vízfocskendőkkel; vasvázú kerítések- és díszes veranda butorokból. Kiváló szőlőmalmok- és erőfejlesztésben felülmúlhatatlan borsajtókból állanak a Péterfia utca 73 szám alatti raktárhely megszüntetése miatt

LESZÁLLÍTOTT ÁRAKON ÁRUSITJA.

saját gyártmányu, kiállításokon többszörösen kitüntetett árukészlettel, melyek legjobb szerkesztésű

és erőfejlesztésben felülmúlhatatlan borsajtókból állanak a Péterfia utca 73 szám alatti raktárhely megszüntetése miatt

mikor melyik támadás elhárítására használta Sovány a szurást? Ha tehát az ily tény bizonyított támadás meg nem állapított, úgy a felmentés indoka csak úgy a levegőből van kapva, törvényes alapja nincs és így tartatatlan.

Kellett a késhez nyulni Soványnak?

Csak azt veszi az első bíróság, hogy Bordás Demeter támadta meg a vádlottat s ez védekezés közben szurta meg őt. Az nem elegendő. Meg kellett volna állapítani, hogy miképen és mily módon s milyen cselekménnyel támadt Bordás Soványra, előkellett volna a felek között kifejlődött dulakodás egymásutánját, megjelölni, azt a támadási tény, amellyel szemben használta védelmül Sovány a szurást s így lehetett volna megállapítani, hogy a szurás szükséges volt-e a támadás elhárítására. Mindezekkel az első bíróság ítéletének indoklásában adós maradt.

Különben maga az első bíróság, az ítélet indoklásában kifejti, hogy a támadás elhárítására a vádlott által ejtett szurás szükséges nem volt.

Sovány Dezső vádlott tagadja bűnösségét, tagadja, hogy egyáltalán megszurta volna Bordás Demetert.

Ugy adja elő a dolgot, hogy amikor Jakab Sándor a lakásból eltávozott, valaki halántékon ütötte, majd gyomron, szájon vágta, úgy hogy eszméletlenül esett össze. Ebből a valomásból a jogos önvédelem esetét felfedezni nem lehet. Itt mindjárt kiemelem, hogy részéről, vádlottnak ezen valomását őszintének, igaznak nem tartom s az első bíróság sem fogadta el ilyenek. Célzatosan követte el tettét Sovány és én ezt meg is tudom érteni. Hisz ha Sovány a jogos védelemre hivatkozott volna, úgy be kellett volna ismernie a késsel való szurást.

Miért motoztatta magát az albiró?

Helyesnek tartom az első bíróságnak azt a megállapítását, hogy Sovány Dezső a kérdéses alkalommal beszámíthatatlanul ittas nem volt. Erre nemcsak az én meggyőződés, de a vádott akkori magatartása is szól. Midőn a dulakodás közte és Bordás között félbeszakadt s hallotta, hogy Bordás a szurásról panaszkodik, tette következményeitől való félelmébe azonnal ellenbizonyítékok szerzése után nézett, magát Jakab Sándorral megmotoztatta annak a megállapítása céljából, hogy nála kés nincs.

A támadás.

Sovány Dezső azt mondja, hogy hazatululásakor felöltözött, felsőkabátot, téli keztyűt vett föl, tehát idő kellett — mint maga mondja — mindezeket levetni s önvédelemre készülni. A dolog azonban úgy történt, mint azt Sovány Jakab vallotta. Ugy mielőtt még közbeléphetett volna, Sovány kését elővéve, innen nekiugrott támadólag, egyik kezével mellbe lökte, a másikkal pedig hasba szurta. Ily tényállás bizonyított volta mellett a Sovány Dezső bűnössége, büntetethetősége kétségtelen és nem lehet vitás, hogy javára büntetethetőségét kizáró ok nem forog fenn.

A főügyész indítványa.

Indítványozom, hogy az első bíróság által hozott ítélet megsemmisíttessék s hogy a vádlott Sovány Dezsőt a 301. paragrafus értelmében halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt az ellene emelt vádnak megfelelően *bűnösnek mondassék ki és megfelelő törvényes büntetéssel sújtassék.*

Valóban megdöbbentő, hogy egy magasabb intelligenciával, bíró egy bírói tisztet viselő ember kerül oly helyzetbe saját fék-

telen természetű folytán, hogy ily súlyos váddal terheltlen kelljen a bíróság elé állani, de bármennyire sajnálta is az esetet, nem térhetünk ki a törvény alkalmazásának kötelezettsége elől. A törvény mindenki fölött áll, az előtt mindenki egyenlő s ha azzal ellenkezésbe jő, azért viselni kell a következményeket a bírónak éppen úgy, mint a kéményseprőnek vagy bárkinek is. Kérek ítéletet.

A védelem.

Miután Kardos Samu dr., a kiváló debreceni kriminalista, Sovány Dezső albirónak nagy sikereket elért védője nem tartózkodott Debreczenben, hanem Máramarosra igetent tárgyalat egy igen érdekes végrendelet-hamisítási pörben, veje, illetve társ-ügyvédje Gábor Jenő dr. látta el Sovány albiró védelmét. A fiatal, rendkívül jeles képzettségű jogász, tekintettel arra, hogy a lábán megsérült, a táblai elnök különös engedelmével, úgy mondta el jogi érvekben gazdag s meglepően finom nuanszírozással megkonstruált védőbeszédét.

Gábor Jenő dr. röviden vázolta azt a fokozódó szinte hajszaszerű zaklatást, amely a meghurcolt albiró ellen irányult. Jogos önvédelemről — úgy mond — nem lehetett szó, mert hiszen Sovány albiró a tettet el nem követte.

Hivatkozott a tanukra, akik az első bíróság előtt félremagyarázhatatlanul azt vallották, hogy az albiró a cselekményt nem követte el. Miután a vádban benne foglaltatott az, hogy a szurás, a helyszínen talált vékony pengéjű késtől eredhetett, amelyet Soványnak tulajdonítottak, a védő megjegyezte, hogy a törvényszéki orvosszakértőknek az volt a véleményük, hogy Bordás sebe a helyszínen talált kések mindegyikéből eredhetett.

Az általános tetszést keltett védőbeszéd közben érkezett meg Kardos Samu dr., aki nagy örömmel konstataálta Gábor Jenő dr. értékes sikerét.

A védőbeszéd után ítélethozatalra vonultak vissza a tanács tagjai. Már előre jelezték, hogy a tanácskozás igen hosszú lesz s ítélethozatal csak délután öt órára várható. A délelőtti tárgyalás ezzel fél egykor véget is ért.

Délután.

A délutáni tárgyalás iránt még fokozottabb érdeklődés nyilvánult meg. A folyosókat ellepte a nagyszámu kíváncsi közönség s a már ilyenkor szokásos jóslással találgatták, hogy vajjon milyen eredményt fog hozni a tanácskozás, az ítélet. Sovány Dezső a bíró a súlyos vádbeszéd után érthető nagy izgatottsággal várta az eseményeket.

Az ítélet.

Kevésrel öt óra után, teljes csöndben hirdete ki Weisz György elnök az ítélet-tábla határozatát. A felsőbíróság kimondta, hogy Sovány Dezső albiró vádlottra vonatkozólag az elsőbíróság ítéletét helyben hagyja. A törvényszék ítéletében használt 74. szakaszt mellőzte a tábla s enyhítésül a 79. paragrafust alkalmazta, amelynek jogos önvédelemnek minősítették Sovány albiró tettét. Az ítélet indoklásában benne foglaltatott, hogy azért fektettek nagyobb hitelt Sovány vallomására, mert érdektelen tanuk kihallgatásából, még a bizonyítási eljárás során kitűnt, hogy Bordás már akkor, amidőn az albiró Jakab Sándorék szobájába lépett, ingerült magaviselettel tanúsított és több ízben hangozta, hogy egyszer meg kell rugni azt a bírót.

A tárgyalás kihirdetése alatt Sovány Dezső hangosan zokogott s miután a fő-

ügyész bejelentette, hogy felfolyamodással a védő pedig, hogy semmisségi panaszszal él, ő maga fuldokló hangon jelentette be, hogy a védőjének bejelentéséhez hozzájárul.

Beszélgetés Sovány Dezsővel.

Sietve hagyta el az ítélet után Sovány Dezső albiró a tárgyalási termet s egyenesen a vasut felé indult, hogy a legközelebbi vonattal hazautazzék. Munkatársunk az uton beszélgetést folytatott az albiróval, aki a következőket mondotta:

— Azzal az érzéssel mentem a tábla elé, hogy igazamat méltányolni fogják s hogy teljesen rehabilitálnak. Ez, sajnos, nem történt meg. Az ártatlanságomat csak én érzem és én tudom. Lelkiismeretemre mondhatom, hogy az a szerencsétlenségem, hogy bíró vagyok. Igaza volt a főügyész urnak, hogy a törvény egyforma mértékkel mér bíró és kéményseprő fölött. Én ellenem azonban mégis, már kezdettől fogva rámszuditották a vádak egész tömegét és ez későbbben egész lavina lett. Meghurcoltak, megtámadtak, holott én ezelőtt soha nem láttam Bordást, aki csakis zsarolásért eszelte ki ellenem azt a taktikát, mint ahogy megakartak zsarolni aztán Bordás hozzátartozói is.

Az orvos-kongresszus vége.

Ünnepélyes berekesztés.

Egy heti munkálkodás után, mialatt a XVI. nemzetközi orvosi kongresszus a legaldásosabb és legtermékenyebb munkát fejtette ki Budapesten, ma délelőtti ünnepélyesen berekesztették a tudományos tanácskozást. Erről az aktusról budapesti tudósítónk a következőket sürgönyzi:

A Vigadó hatalmas és diszes termében gyülekeztek össze a kongresszusnak még itt időző tagjai. Már aránylag igen kevesen voltak. A munka befejezése után sokan elutaztak ki erre, ki arra. Így is igen nagy és diszes társaság volt együtt. Az emelvényen helyet foglaltak dr. Müller Kálmán főrend, a kongresszus elnöke, Apponyi Albert gróf kultuszminister, Bárczy István polgármester és Grósz Emil dr. a kongresszus titkára. Köröskörül foglaltak helyet a külállamok képviselői.

A jelentések meglehetősen hosszú időt vettek igénybe. Grósz Emil dr. jelentést tett a különböző pályadíjakról, a szakosztályok határozatairól.

Azután Müller Kálmán elnök reaszumálta röviden a kongresszus eredményét. Reményének adott kifejezést afölött, hogy a kongresszus legalább oly munkát végzett, mint az előző kongresszusok és lendülettel szavakban mondott búcsút a kongresszus tagjainak. Nagy éljenzés követte szavait.

Azután Bárczy István polgármester szólalt föl, kifejezést adva annak az örömeinek, mely elfogja, amikor a külföldiektől Budapest magasztalását hallja.

Majd Apponyi gróf kultuszminister mondott búcsút a kongresszus tagjainak. Voltak — úgy mond — előzetes impressziói is, de a külföldi képviselői közt volt valaki, aki így búcsuzott: „Merci, adieu, au revoir!” Ezekhez fűzi szavait és a maga részéről is ilyenforma búcsuszavakat intéz a kongresszus tagjaihoz. Nagy taps hangzott föl a búcsuzó után.

Müller Kálmán azután e két szóval rekesztette be a kongresszust:

— A kongresszust bezárom!

Megérkeztek
iskolásfiúk és
leánykák részére

Czipők.

Férfi, női, és gyermek czipők óriási választékban, valamint kalapok, sapkák és divatru cikkek a legjobb minőségben bámulatos olcsó árban Révész Zsigmondnál Városi-bérház szerezhetők be

Haas Fülöp és Fiai

Debreczen, Placz-u. 59. Gyár: Sopron, Ebergassing.

Szőnyegek. Függyők. Terítők. Butorszővetek. Haas félecsomózott szőnyegek modern és klasszikus stílusban. Közvetlen beszerzési forrás mindenféle valódi keleti szőnyegek részére. Bel- és külföldi tapeták nagyraktára.

Kovács László öngyilkos.

A muzeum tolvaja agyonlőtte magát.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a Magyar Nemzeti Múzeum tolvaja, Kovács László az éjszaka agyonlőtte magát egy osztrák városkában, Mura Bruckban. Halántékának irányozta a golyót és szörnyet halt.

A budapesti rendőrség ma reggel kilenc órákor kapta meg a telegrammot, amely Kovács László öngyilkosságáról értesítette. A főkapitányságon nyomban intézkedtek, hogy a Múzeum tolvaja után a nyomozást, amely egész Európára kiterjedt, szüntessék meg.

Kovács László, tudvalevőleg már akkor akart öngyilkosságot elkövetni, amikor a Budapest felé robogó vonaton egy véletlenül kezébe került újságban azt olvasta, hogy tolvajlását kiderítették. A mellette ülő felesége azonban akkor elcsukló hangon ezt kérdezte tőle:

— Mi lesz belőlem, ha te meghalsz?

Erre az egyszerű kérdésre kiejtette kezéből a revolvert. Föltámadt benne az életösztön és leszállott egy vidéki állomáson, úgy, hogy a nyugoti pályaudvaron várakozó detektívek csak a szerencsétlen Kovács Lászlónét vezethették a rendőrség elé.

Kovács László megvárta a legközelebbi vonatot, amely Bécs felé indult, főlészállott rá, hogyha lehetséges, hát külföldre meneküljön. Nem ment azonban Bécsig, mert gondolta, hogy a bécsi detektívek, a kikkel bizonyára már közölték a személyleírását, könnyen fölismerik.

Még egy magyarországi kis állomáson szállott le és gyalog folytatta utját. De még így sem érezte magát biztonságba. Tartott a csendőröktől. Azután meg a pénze is fogytán volt, úgy, hogy az a reménye, hogy valahogy eljuthat a tengerig, mindinkább fogyóban volt.

Igy vetődött át az osztrák Stiriába, ahol tegnap délután Mura-Bruckot érte el. Itt újságokat vásárolt, amelyekből töviről-hegyire értesült, mi mindent deitett ki rája a rendőrség. A lapoknak azokat a közleményeit, a melyek egy Olga nevű nővel való viszonyát beszélték el, aláhuzta és a margóra ceruzával kérdőjeleket rajzolt. Ugy látszik, ezek a kérdőjelek azt akarják mondani, hogy a lapok elbeszélése nem mindenben helyes.

Kovács László este egy kis szállóban vett lakást, ahová nemsokára bezárkózott. Az a revolver, amellyel a vonaton agyon akarta magát löni, még mindig nála volt. Mielőtt lefeküdt volna, több levelet írt. A levelek mind rövidék. A feleségének írt levelében bocsánatot kér a szegény asszonytól. „Légy ezentul boldogabb, — írja többek között — mint amilyen boldoggá én tudtalak tenni. Kérlek bocsáss meg és felejts el minél előbb.”

Hogy az öngyilkosságot milyen időben követte el, azt Budapesten még nem tudják

pontosan. A budapesti rendőrség egyik tisztviselője ma délben Mura-Bruckba utazik, hogy az ottani rendőrséggel érintkezve be lépjen és átvegye Kovács holmiját.

Kovács Lászlóné csak a déli órákban értesült férje tragikus sorsáról. Mikor a rendőrségen kiméletesen értesítették az öngyilkosságról, a boldogtalan asszony ájultan esett össze. Csak néhány pernyi élesztgetés után tért magához.

Debreczeni asszonyok

*

A fogyó-kura.

Ez az. Itt van szeptember. A szép, a hangulatos szeptember megérkezett. Valóban olyan, mint egy harmincöt éves asszony, ahogy most betoppant hozzánk. Szemében még a nyári, a kánikulai szerelem tüze, ereiben még fiatalos láng, de arcán már meghervadtak a rózsák, sőt ha nem veszik indiszkrécióját, elárulhatom, hogy már ezek a hervadt rózsák sem természetesek, hanem csupán — festettek, igen festettek.

És szeptember, a hervadó szépségű asszony visszahozott valamenyünkét Debreczenbe. Hazajöttünk én, te, ő, mi, ti, ők. Azok, akik távol nyaraltunk és azok is, akik itthon maradtunk. És köszöntjük egymást.

Milyen pompásan néz ki a nagyságos asszonyom! Hogy meghízott, meg-gömbölyödött, ugy-e bár hizó-kurán volt a Tátrában?

A nagyságos asszony idegesen az ajkára harap és zavartan felel:

— Igen . . . illetőleg nem. Nem a Tátrában voltam, hanem Marienbadban és nem hizó kurán, hanem fogyó-kurán . . . De magának is igen használhatott a fogyó-kura, egészen lefogyott. Legalább is harminc kiló lefogyás látszik meg magán.

Ezek után mi, akik véletlenül hizó-kurán voltunk, meg vagyunk teljesen semmisülve és szereztünk magunknak egy örök ellenséget.

De istenem, mikor a nagyságos asszonyon nem látszik meg a fogyasztó kura, sőt erős hizó-kura jeleit viseli magán. A feje gyönyörű baba-fej. Az arc-bőre üde és finom, mint egy tizenöt éves leánykéé. De, haj, a nagyságos asszony, a szép nagyságos asszony felül van a száz kilón.

És a száz kiló, a kegyetlen száz kiló nemhogy kevesbedett volna, de sőt — gyarapodott. Mert a száz kilóknak is az a pszichológiájuk, ami a például a millió koronáknak. Mikor valakinek az egy milliója meg van, a többi millió jön észrevétlenül, szinte önmagától. Így van a százkilós emberiség a kilogrammokkal. Ha a száz kiló meg van, a többi kilók önmaguktól jönnek.

A nagyságos asszony száz kilója is észrevétlenül növekedett. És a százegy-

nehány kiló éjszakánként megjelent a nagyságos asszony előtt. Megrontotta az álmait a szép nagyságos asszonynak és megrontotta a nappalait. És egyre azt sugdosta a fülébe: Menjünk Marienbádba, menjünk Marienbádba . . .

Mit tehetett mást a szegény nagyságos asszony, minthogy a százegynehány kilójával együtt elment Marienbádba fogyó-kurára.

Csak a márienbádi sétányok és a márienbádi árnyas fák a tanui annak, mily lelkiismeretesen fogyó-kurázott a nagyságos asszony. Így fogytak a napok Marienbádban, így fogytak a vendégek, így fogyott a pénz, így fogyott a szép idő és így fogyott el lassanként a nagyságos asszony türelme Marienbádban a fogyó-kura alatt, amikor is végre elment a híres fogyasztó tanárhoz, hogy mérje meg, mennyit fogyott. A híres fogyasztó tanár megmérte a nagyságos asszonyt. De a mérleg — miért is nincs szívők a mérlegeknek? — a mérleg egy grammnyi fogyást sem mutatott. A nagyságos asszony ugyanolyan sulyban volt, mint mikor a fogyókúrát megkezdte. De a híres fogyasztó tanár nem akarta repulációját tönkretenni és ujjongva tudomására adta a nagyságos asszonynak, hogy két dekát, két egész dekát fogyott . . .

Ha önök találkoznak a nagyságos asszonnyal, ugyan kérem, legyenek tekintettel a híres fogyasztó tanárra, a fogyó kúrára és mindenre, ami önök előtt szent és fogy és kiáltsanak fel meglepődve a nagyságos asszony láttán:

Nagyságos asszonyom, de így lefogyani! Nem hiszem, hogy a száz kilójából csak két deka is megmaradt volna.

(—du.)

Színház és Művészet

Adler László műtárlata. Ma volt az első napja, hogy Adler László fővárosi műkereskedő a Bika-szálló emeleti kis kincstárának ajtajait megnyitotta. Nem volt vernisszás céccó s mégis az előkelő műértő közönségnek egész serege kereste föl a gyűjteményt s a látogatók azzal az impresszióval szemlélték minden egyes műdarabot, hogy igazán most kínálkozik a legkitűnőbb alkalom arra, hogy lakásaikat egy föltétlen becses s amellett olcsó alkotással gazdagítsák. A gyűjteményben váltakozó legkülönbözőbb zsánerű pikturák szinte oda kínálkoznak a legkülönbözőbb izlésű képvásárlóknak. Az impresszionisták a csendéleteket, a zsánerképeket, tanulmány-részleteket s hangulatos, figurális vagy csoport-képeket kedvelők mind megtalálják az egyéni gusztyusuknak megfelelő alkotásokat. S az talán egyik figyelemreméltó előnye a gyűjteménynek, hogy nem fityeg a képeken, egy-egy kissé nagyon is önhitt piktornak az a bizonyos ezer koronákat föltüntető táblácskája. Mert hiszen nem elriasztásra állították ki ezeket a képeket, hanem vásárlásra s az árakat is olyan

Uj! Uj! Uj! üveg és porcelán üzlet nyílt Glück József cég alatt Debreczen, Piacz-u 6 a nagytemplommal szemben. Szigoruan szabott árak

HRABÉCZY FEST, MOS, TISZTÍT
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

reálisan szabták ki, hogy a látogató ne csak gyönyörködhesen, hanem mint anyagi megerőltetés nélkül, vásárolhasson is.

HIREK

Alkony.

Az alkony-sötét tépett rongyain
Szívemre száll egy tompa, méla kin,
Egy megszorító, égő fájdalom...
És elakad az ajkamon dalom.

S úgy tetszik, mintha fölemelne
Egy sötét madár a végtelenbe.
S egy lány kéz simulva szemeimre,
Valaki hívna, hívra egyre...
Lassan, szeliden karjába venne,
Karjába venne... pihenni vinne...

Zivuska Andor.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap vasárnap a debreceni ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: Nagytemplomban predikál Uray Sándor lelkész, a Kistemplomban kilenc órakor Jánosi Zoltán lelkész, tizenegy órakor K. Tóth Kálmán lelkész, a Kossuth-utcai templomban Szele György lelkész, az Ispótytemplomban Boér Károly s. lelkész, a Homokkertben Tóth Lajos hittanhallgató.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hüdák János segédlelkész végzi.

— **Kossuth Ferenc Budapesten.** Budapestről táviratozzák: Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ma este hét órakor utazott el Karlsbadból s holnap reggel Budapestre érkezik.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A tiszai ágostai hitvallású egyházkerület szeptember 15—17. napjain Debreczenben tartja évi rendes közgyűlését Zelenka Pál püspök és Szentiványi Árpád egyházkerületi felügyelő elnöklété mellett. A közgyűlés tagjai szeptemberben hó 14-én érkeznek Debreczenbe.

— **Haty Kálmán utóda.** Haty Kálmán városi mérnöknek vízműfelügyelő mérnökké való megválasztásával egy városi mérnök állás tudvalevőleg megüresedett. Az állásra meghirdetett pályázat már a múlt hónapban lejárt, de *Weszprém* Zoltán főispán, akinek jogkörébe tartozik az állás betöltése, még nem nevezte ki az új mérnököt. A főispán a kinevezést valószínűleg a város szeptemberi közgyűlésén fogja publikálni, s mint hírlik az állásra ifj. Török Gábor mérnököt, egy igen képzett szakembert nevezik ki.

— **A gázgyár kibővítése.** A belügyminiszter ma érkezett határozatában jóváhagyta a városi törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek a gázgyár kibővítésére vonatkozó határozatát.

— **A tiszadobi szoborleleplezés.** Budapesti tudósítónk táviratozza. A vasárnap tartandó tiszadobi Andrassy-ünnepségen az alkotmánypárt küldöttségileg képviselteti magát. Ebben a küldöttségben részt vesznek Buday Barna, Cobor János, Dániel Pál, Joszkek Győző, Szilassy Zoltán, Szirák Imre és Weisz Julián országgyűlési képviselők.

— **Debreceni orvos előadása az orvoskongresszuson.** A budapesti nemzet-

közi orvosi kongresszus pénteki utolsó napján a sebészeti szakosztály ülésén egy debreceni orvos, Csikos Sándor dr. is szerepelt, aki a sebészeti szakosztály ülésén tartott tetszéssel fogadott előadást a végtagok sebészetről.

— **Megüresedett rendőrfogalmazói állás.** Balogh Sándor volt rendőrfogalmazó halála folytán a rendőrségnél egy rendőrfogalmazói állás megüresedett. Az állást, melyre Kovács József poléarmester ma írta ki a pályázatot, a törvényhatósági bizottság szeptemberi közgyűlésén tölti be.

— **A debreceni cipőgyár.** Megemlékeztünk arról, hogy a debreceni cipészmestereknek tekintélyes csoportja azon fáradozik, hogy egy cipőgyárat létesítsenek. A terv most már a megvalósulás stádiumában van s valószínű, hogy részvénytársasági alapon fog létesülni a gyár, amelynek alapításához előkelő pénzemberek ígérték meg támogatásukat. Az ipártesülé'ben erre nézve e hó 6-án délután fél öt órakor ülés is lesz az alábbi tárgysorozattal: A cipőárak felemelése, állásfoglalás a bórdrágulással szemben. A debreceni cipő, csizma és kaptagyár mint részvénytársaság szükségességének ismertetése.

— **Személyi hírek.** Dr. Czákó Zsigmond hazaérkezett és rendelését ismét megkezdte.

— **A hajdubagosi urna-temető.** A hajdubagosi bronzkori urna-temető feltárását a múlt héten folytatta s be is fejezte Debrecen város muzeuma. A temető kis terjedelműnek bizonyult — ha csak nagyobb megszakítással, Derecske-felé, tovább nem terjed, ami nincs kizárva. A múzeum óre a felásott 900 négyzetméter területen husz urnafészket s mitegy kétszer annyi kisebb-nagyobb urnát talált. A fészkek minden rend nélkül, összevissza feküdtek, hol közelebb hol távolabb egymástól, kivétel nélkül 20—30 centiméter mélységben. Ez az oka, hogy az eke szántás alkalmával sok kárt tett bennök; sok fészket teljesen elpusztított. A nagyobb urnák mindegyikében égetett emberi csontok voltak. Bronzékszerek, tűk, karperecek, ptykék, sodronyok, gyűrűk, valamint más bronzeszközök, pl. lándzsavégek és nyilhegyek elvéve fordulnak elő; mégis a bagosi urnák bronztárgyakban valamivel gazdagabbak, a hasonló izléssel készült, de általában nagyobb terjedelmű egyekiekénél. Érdekos, hogy a temető közvetlen szomszédságában lévő földön, nagyobb mélységben a jóval későbbi népvándorlásokor valamely barbar népének tűzhelyi emlékei — csupa tőredékek — jelentkeznek. A talált edényeket a múzeum óre már restaurálta s azokat a bronztárgyak kivételével a múzeumban ki is állította.

— **Az öreg honvédeknek.** A Bihari, Török-szakad asztaltársaság egy kiló 30 deka súlyú szivarvéget ajándékozott az egyenruhás 48-as honvédek számára. A városi múzeum fogja a pipázó öreg honvédek között kiosztani.

— **Rendőrbiztosi állás Balmazújvárosban.** Az ü esedésben volt balmazújvárosi rendőrbiztosi állásra Földesi Sándort választották meg.

— **A lokiöldi gyémántbányánál,** a kaliforniai aranymezőknél nagyobb kincsnekünk *Pöstyén* kiapadhatatlan iszapforrása. Amellett, hogy az odasereg ő külföldiek révén nemzeti jövedelmünket hatalmasan szaporítja, ezer es ezer *köszvényes, reumás* hazánkfiának is visszaadja egészségét. A fürdők az egész éven át nyitva vannak és a gyógyeredmények az esztendő minden szakában egyformán kiünöek.

— **Nóth zenekölője.** Nóth Antal konzervatóriumot végzett zongoratanár igazgatása alatt álló zenekölő Hunyadi utca 10. szám. A beiratás naponta 8—11-ig, délután 5—6-ig. A hegedű, cimbalom és elméleti tanszakot maga Nóth Antal vezeti. A zongora-tanszakot egy bécsi konzervatóriumot végzett zongora-tanár, N. Schmidt vezeti. A zongora-tanáról a tájékoztató ingyen kapható Schmidt S. ur hangszerüzletében.

— **Házasságok.** A debreceni állam anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következők kötötték házasságot: Molnár István—Szabó Eszterrel, Bikfalvi András—Balogh Erzsébettel, Bükner Sándor—Kovács Juliánnával, Német István—Kozma Zsuzsánnával, Budai Sándor—Bátori Máriával, Szendrei Sándor—Mendrei Juliánnával, Biró Jenő—Neubauser Máriával, Sommerfeld Arthur—Domokos Erzsébettel.

— **Minden szem önzre tekint, ha uri-dívat cikkeket Frank Testvéreknél szerzi be.**

— **Orvosság helyett mérge.** Berlinből jelentik: Végzetes tévedésnek lett az áldozata tegnap egy angol orvos fiatal szép felesége, aki Berlin környékén lakó rokonait jött Németországba látogatni. A fiatal asszony tegnap délelőtt Berlinbe rándult bevásárolni. A sok járkálástól megfájt a feje és bement egy patikába, ahol csillapító orvosságot kért. A gyógyszerész porokat adott neki. Alig távozott a fiatal asszony a patikából, a gyógyszerész észrevette, hogy az orvosságot otthagya a kiszolgáló asztalon; elvitte magával azt a kis doboz mérget, amely véletlenül került az asztalra. A gyógyszerész kiszaladt az utcára, de már nem látta a fiatal asszonyt sehol. Jelentést tett az esetről rögtön a rendőrségen, amely szintén kereste, de hiába. A fiatal asszony eközben mit sem sejtve, hazautazott s bevette az orvosságnak vélt mérget. Halálosan rosszul lett s mire a megrémült rokonai orvost hívtak, már meghalt. A rendőrség le tartóztatta a gondatlan gyógyszerészt.

— **Ehrlich József féle zenekölőben** a beiratkozások megkezdődtek, fő tanszakok: ének, zongora, hegedű és cimbalom. További felvilágosítások az iskola helyiségében, Burgond-utca 9. sz.

— **Pusztító ciklon Délolaszországban.** Kataniából táviratozzák: Amint a lapok Scordiából jelentik, a ciklont, a mely leirhatatlan heves lefolyású volt, felhőszakadás követte. A lakosságot páni félelem fogta el s mindenki a házába menekült. A Santa Maria negyed teljesen elpusztult. A vihar majdnem az összes háztetőket elragadta. A Santa Maria Maggiore szobra összedőlt. Az azonnal megindult mentési munkálatok erélyesen folynak. Egy kataniai távirat jelenti: Az éjjelleg beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy a ciklon Scordiában kevésbé komoly következményekkel járt, mint az előbbi jelentésekből kivehető volt. Körülbelül száz, a szegényebb nép által lakott ház elpusztult. A romok alól eddig négy halottat és körülbelül ötven sebesültet, ezek közül tíz súlyosan sebesültet hoztak felszínre.

— **Elhunytak.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Tózsér Károlyné r. kat. 35 éves, Varga Sándor ref. 86 éves, Jóga Gyula ref. 8 hónapos.

— **Frank Testvérek kalap-különlegességel feltűnést keltenek.**

— **Egy íróasztal, egy székény tükörrel, uri szobába alkamas, eladó.** Megtekintgető N. umann M. Piac-utca 51.

**Lábizzadás,
Kézizzadás,
és Hónalyizzadás**

ellen leg-

jobb a

eldugítja

és össze-

huzza, —

hanem az

epidemián

át beszívó-

dván az

okot gyógyí-

tja meg,

hogy az

okoztat magától elmaradjon. Be-

kaptható Debreczenben; Mihailovits Jenő,

Mauthner, Murakózy és Radákovits

gyógyszertárakban, valamint 1 K 80 fill.

előzetes be-

küldésével Molnár János gyógyszerésznél Szombathelyen.

Amerikai recept szerint készült legbiztosabb izzadás elleni szer. Teljesen ártalmatlan. Hatása

nem abban nyilvánul, hogy — mint az eddig ismeretes izzadás elleni szereknél a prusokat

Be-

kaptható Debreczenben; Mihailovits Jenő,

Mauthner, Murakózy és Radákovits

gyógyszertárakban, valamint 1 K 80 fill. előzetes be-

— Nyakkendő ajándékok a koronától Frank Testvéreknél.

— Elveszett a Darabos-utca 38. számától menve a S monffy-utca 19-ig egy kulcs karikán levő 2 Wertheim kulcs és egy magános kulcs Kéretik a megtaláló, amennyiben rá értékkel nem bír, Darabos-utca 5 szám alatt átadni, hol illő jutalomban részesül.

— A mulatság vége. Kovács Sándor derecskei gazdálkodó tegnap betért a Rózsa-féle korcsmába, ahol Nagy László egy térsával borozgatott. Csakhamar szóváltás keletkezett s Nagy László nemcsak hogy alaposan elverte Kovácsot, még pénzét is ellopja tőle.

— Asztalos iparunk felendítésére a Debreczeni Ipari Részvénytársaság érdekes és dícséretre méltó ujjtással lép fel. B. szerezte az összes fémegymunkáláshoz szükséges gépeket és azokat a helybeli iparosoknak 2 korona óradíj ellenében a szakértő gépmunkásokkal együtt rendelkezésükre bocsátja. Mindezenre dícséretre méltó törekvés, hogy a mostani sztrájkok által megviselt iparágat ily módon akarják fellendíteni.

— Menyasszonyok és vőlegények. Legutóbbi kimutatásunk óta a következő párok jelentkeztek kihirdetés végett az állami anyakönyvi hivatalban: Mezei Sándor—Tóth Juliánna, Kecskés István—Csuzi Juliánna, Dudás József—Pál Juliánna, Lazányi Ferenc—Bujdosó Viktória, Szabó Sándor—Balogh Veronika, Szabó Sándor—Csáki Mária, Kovács László—Bialkó Mária, Balogh Lajos—Brezovszky Emma.

— Terjed a kolera. St. Catherine-pointból (Wright szigeten) jelentik, hogy Rotterdamból a Cheyenne hajóra orvost kértek. Az orvos a hajón levő két betegnél koleragyanus tüneteket állapított meg. A hajó ezután Falmouth felé tovább folytatta útját.

— Osztályosorsjáték. Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Az osztályosorsjáték ma húzásán a következő számú sorsjegyek nyertek:

5000 koronát nyert: 92776.
1000 koronát nyertek: 68474 86998
500 koronát nyertek: 2033 7984 8644
18326 17616 25897 61691 63198 72800
91821 107337.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— Kalap, nyakkendő, ing feltűnő szép választékban Frank Testvérek uri-divat különlegességek üzletében, Piac-u. 50. Szent Anna-u. sarok.

— Új tánciskola megnyitás. Alföldy László okl. táncitanító új tánciskolát nyitott Szent Anna-utca 22. szám alatt. Kényelmes modern, úgy, hogy a legmagasabb igényeknek is megfelel. Az őszi tanfolyamra a beiratkozások szeptember hó elsején kezdődnek Szent Anna-u. 22. szám alatt. Telefon.

— Eugler Gerbeaud cukorkák főraktára Kontsek Géznál.

— Az általánosan ismert 6 koronás kemény kalapok Frank Testvéreknél csak 5 koronáért kapható.

— Fertőtlenített ócska tankönyveket horvát forgalomba ez évben Aczél

Henrik helybeli könyvkereskedő, aki az összes iskolákban előírt ócska tankönyveket a városi t. főorvos utasítása szerint fertőtlenítette, miáltal a tanuók egészsége megvan védve a fertőző bacilusoktól. Ezen az egész országban páratlan és üdvös újítást ajánljuk a t. szülők és növendékek figyelmébe. Tankönyvek már most féláron kaphatók.

— Antalfy József könyvkereskedésében az összes iskolákban használandó tankönyvek beszerezhetők. Használt tankönyvek féláron.

— A debreczeni Zander gyógyintézet Piac u. 59. Fld-zt. Telefon 389. Zander féle gyógygymnastika: Vil. lamozás. — Főrré légfürdő. — Svéd torna. — Főbb javulatok: Idült gyom r. bélyenység, székrekedés, elhízás, csusz, zsákák, sérülések után visszamaradt mozgászavarok. Bénulások. Érelmeszesedés. neurasthenia. Gyenge testalkatú gyermekek fejlesztése. Gerinczelterdülés. D. e. 11—12 ig és d. u. 4—1/2-ig nők és gyermekek, d. e. 12—1-ig és d. u. 1/2-7-ig férfiak látogathatják az intézetet, Dr. Szász Adolf orvos.

— Családi dráma, kinos házi jelenetek elejét veszi, ha lakásában a villamos csengő, villamos világítást Földvárival rendeztetni be Kossuth u. 1. Telefon 168.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1909. szept. 4.

Készaru 5 magasabb.		
1909. októberi buza	13.50	13.51
májusi buza	—	—
1910. áprilisi buza	—	—
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	9.58	9.59
1910. áprilisi rozs	—	—
1909. októberi zab	7.32	7.33
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	—	—
1910. májusi tengeri	7.13	7.14
1909. szeptemberi tengeri	7.61	7.62
augusztusi tengeri	—	—

Évszázadok óta ismert

MATTONI FÉLE
GLESSHÜBLER
SAVANYUVIZ

szőlő gyógyító lényese
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb. e
kuráknál mindig
lényesen bevált.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(103.) Irta: Vértesi Arnold.

Szívembe látok annak, a ki veszemre esküdt. Tudom, mit akarnak csinálni velem. Tudom,

Csongrády Gyuri felrémült s nem birt felelni a fiúnak. Valamit hebegett, elfordult s boszusan kezdett föl s alá sétálni a szobában. Szemeit lesütötte; nem birt a fiúnak szemébe nézni.

— Miért esküdt össze én én ellenem? — szólt a fiu keserű szemrehánvánással.

Hanem úgy látszott, hogy azon pillanatban megbánta, a mint kimondta e szavakat. Lázás felindulása tulragadta az észely határait. Azon pillanatban elvesztette egész erélyét s félénken, remegve húzódt vissza a szoba szözetébe, hol egy székre leült.

Déután öt óra tájban volt az idő Mostantól ke dve így marad egész este, némán, zordonan, egy helyben ülve. Vacsorára sem kart lemenni az ebédőbe, köszöni, nem éhes, nem vacsorál rosszul van.

Főnmaradt a szobában, miatt Csongrády és F. hár Ármín lementek az ebédőbe. Ssomóru vacsora volt ez: egy falat sem esett jól Csongrády Gyurinak.

Beszéltek a holnapi teendőkről. Délelőtt 10 órakor Ármín majd elhossa az orvost, a kiről beszélt. Csak úgy fogják szólni, mintha pusztán látogatónak jönné 12 órakor aztán eljön a másik is, az a híres egyetemi tanár.

— S aztán, — tevé hozzá Ármín, — intézkedni fogunk majd, amint a dolog kívánja.

Csongrády Gyuri jól tudta, hogy irtózatos értelme van e csendes kimondott szavaknak. Hevesen felelt rá.

— Csak az örültek házába nem hagyom vinni. Csak azt nem. Eszter reám biza halálos ágyán s gondját fogom viselni, bármilyen történjék is. Én magam akarom gondját viselni.

Azzal fölállt, oda hagyta az ebédőt s fölment szobájába. Arról mitsem szólt E. hár Ármínak, hogy Pali sejtje terveiket.

Mikor szobájába benyitott, a fiut a pamlogon találta ülte, nem a szoba szögletében már. Egy újságlapot tartott kezében s csendes olvasgatott; valamelyik pinczértől kérhette azalatt, míg atyja és Csongrády oda lenn voltak.

Sokkal nyugodtabbnak látszott most már a fiu, mint egy órával előbb. A mint Csongrádyt belépni látta, félretolta kissá az újságot s fölözött.

Csongrády megkérte tőle, nem éhes-e s nem kíván-e enni va amit. A fiu nyugodtan felelt rá: nem kér semmit. Aztán néhány közönyös kérdést intézett még hozzá Csongrády. A fiu felelt mindegyikre; jó éjt kívánt végre s lefeküdni készült.

Csongrády még sokáig föl s alá járt a szobában, egyszerre csak megállt Pali előtt s halkan megnyugtatólag, de izgatottságtól remegő hangon szólt:

— Az Isten látja lelkemet, hogy mindent csak javadra teszek.

A fiu nem felelt.

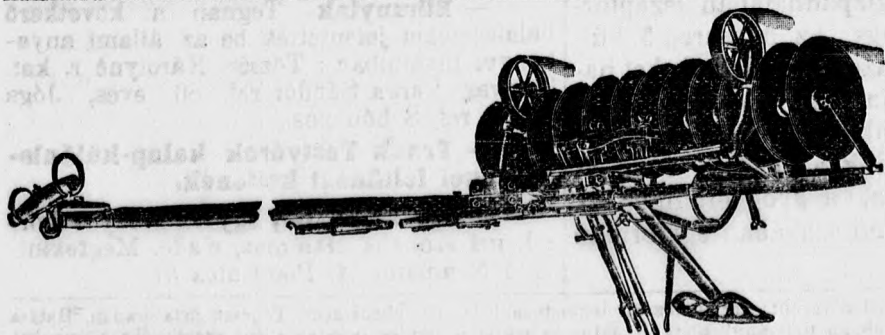
Csongrády még aztán tovább sétált föl s alá. A gyertya mélyen leégett, éjfél rég elmúlt, mikor aludni ment.

XXV.

Másnap reggel Pali ép oly nyugodt arccal kelt föl, mint a mily nyugodtan feküdt le tegnap este.

Nyolcz óra tájban átjött atyja.

(Folytatjuk.)

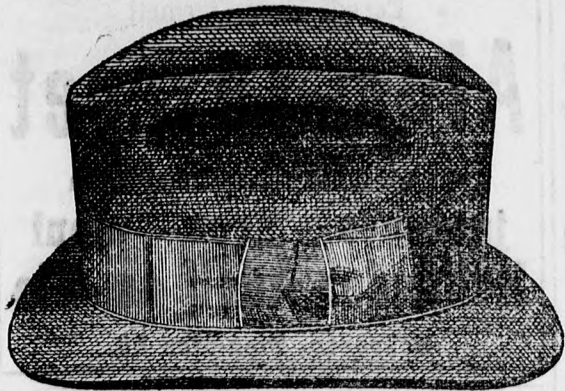

Bächer — Melichár — Johnston debreczeni fiókja.

== Eredeti amerikai ==
tárcsás boronák
kizárólagos főraktára
Ráhmer Sándor-nál

Piac-utca 26. szám. Nagytrafik udvar.
Próbára is kiadatik.

KALAP

különlegességek
4 koronától 10 kor.-ig
Lengyelnél
Piacz-utca 43.

FIUK!

Csak
GERŐ-féle

ruhába járjatok iskolába,
mert az a legtartósabb és legolcsóbb ruha

Piacz-utca 41. sz.

A tanuló ifjuság figyelmébe!

legolcsóbban jótállás mellett

Leghíresebb szerkezeti megbízható pontos órák

Löfkovits Arthur és Trsa
cégnél Piac-utca 38.

Akar ön nőülni?

Hölgyek! (ezek között olyanok törvénytelen gyermekkel, testi hibával stb.) 5-500 000 kor. vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is.) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre **L. Schlesinger** Berlin, 18 Deutschland.

ISKOLAS FIUK

és leányok részére olcsó, szabott árakon beszerezhetők.

Kész fehérneműek, ingek, lábravalók, harisnyák, zsebkendők Paplanok, matrácok, ágylepedő, ilanellitakaró.

Fiuknak Brassói posztók, Leányoknak intézeti sötétkék gyapjú Chevrot ruhaszövetek és hozzávalók

SZABÓ LAJOS FIAI cégnél

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1.

Alapítva 1842-ik évben.

Asszonyka miért nevetsz mindig?

Talán az áru szépségén és olcsóságán, amit ma kaptam és amely engem meglepett.

Ézért senki se mulassza, ki jó kiszolgálásra sulyt fektet, próbaképen 6 darab legjobb anyagu lepedőt, fehérítve, varrás nélkül 150/200 cmtr. nagyságban K. 13.50-ért megrendelni. 1 drb. rumburgi vászon 74 cmtr. széles 20 mtr. hosszu K. 10.— 1 drb. prima Chiffon 82 cmtr. széles, 20 mtr. hosszu K. 12.— 1 garnitúra, mely áll 2 drb ágynak, és 1 drb. asztalnak csak K. 11.— Előnyös vétel maradékokban, finoman válogatva 25 mtr. K.20. Maradék minták nem küldetnek. Minták barchentekben, mindenféle vásznak és gyapjúruk ingyen és franco küldetnek csakis a szövészet által

Brüder Krejcar Dobruscha No. 9220 Böhmen

Legbiztosabb széplítőszer a

Fáy-féle Arc-Crém

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása osodás!

Szépít, fiatalít! Legkitünőbb szer szopló májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztálaltanságai ellen. Egy tégely 1 kor, hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszertár.
Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Kitűnő

befőzni való körte

előjegyezhető **Dr. Balkányi Miklós** irodájában, Debreczen, Kossuth-utca 32. naponta déle 6-tól 9-12 ig. Telefon szám 40.

Villamos világítást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezelését és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkát úgy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalat

Debreczen, Nagytrattik udvar

Minden irányba égs Wolfram-lámpák, ivilámpaszemek, csillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kőolcsón ivilámpák havi 8 korona díjért.

Telefon 210. Telefon 210.

Gyors házasságot

kíván sok vagyonos nő. Urak, ha vagyon nélkül is sziveskedjenek jelentkezni M. Rotenberg, Berlin N. W. 23 Magyar levelezés.

Kereshetni

15-35 koronát és többet hetenként, ha szabad. lapos kötőgépünkkel kötéssel foglalkoznak, ha vagy vállalatunknak dolgozik, vagy gyártás és eladás által. Tanítás ingyen. A gépért két évi jótállás. Írásbeli jótállás állandó munkáért a mi anyagunkból. Távoltság mellékes. Kis befektetés állandó keresetet biztosít. Prospektust ingyen küld.

LIBAL & Co. Prag,
II. Wassergasse 25/c.

ÁGYNEDVESSÉGEK.

Azonnali gyógyulás „Wach auf” (ébredj) által, törv. védve Kor és nem tudatása mellett felvilágosítás ingyen

INSTITUT AESCULAP No. 473. REGENSBURG, Bajorország.

Eladó ház.

Széchenyi kert 8. szám 1129 □
51, becsértéke 8000 frt., 4400 frt. teher van rajta, 4800 frt.-ért most átadó, be van veteményezve is.

Carl Kronsteiner-féle
időjárásérős mész

façade-festék

50 árnyalatban egyenként 24 állértól felejt. —
Évek óta legjobban bevált és utánzatokat felülmuló.
— Egyedül szélszerű mázó anyag már festett façadenál. —
Mintakönyv és prospectus ingyen és bérmentve. Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.
Raktár minden nagyobb városban.

Emailfaçade festék

mosható, egy vonással fed, nem szükséges az előző a'pozás, emailirozott, csak hideg vízben feleresztve használható, antiseptikus, mérgegmentes, porhanyós. Fekőt festés belső helyiségek, faépítmények, és színeknek, pavilonok, kerítéseknek, stb.

— Kapható minden árnyalatban m'-enként 2 fill. —
— Kapható minden árnyalatban m'-enként 2 fill. —
— Kapható minden árnyalatban m'-enként 2 fill. —

Arroba Wine Company**: BÉCS. :**

Direkt behozatal! Első bevásárlási forrás!
Ajánlja jótállás mellett tiszta és valódi
legfinomabb rég beraktározott spa-
nyol és portugáliai

gyógy és dessertborait.

Malaga, Madeira, Sherry, Port, Marsala
Lacrimae Christi, Vermuth és Cognac.
Eladás 1/1 és 1/2 üvegekben eredeti
árakban **Debreceni Iőraktárában**

Steiner Manó

gyógyszerésznél Piacz-utca 30. Fehér hattyu gyógy-
szertár, Telefon 595.

Akkumulátorok

200 különf. nagyság K 1.80 tól
Árúlap ingyen.

R. LUSCHER, Akkumulatorgyár

Dolsden 22/208.

Évi készítés 100.000 árból több.

500 koronát

szetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használata
mellett üvege 80 fl. valaha ismét fogfájást kap, vagy
szája büszlik. **Bartilla Winkler Ede, Wien, 19/L, Som-
mergasse 1.** — Kapható minden gyógyszerárban és
drogneriában — Osakis **Bartilla fogviz** kérendő
Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre,
hol nem kapható, bérmentve küldök üveget 5 kor. 80
fillérért Kapható Debreczen: **Mihalovits Jenő** gyógyszer-
tára a „Kigyó”-hoz.

Az őszi idényre

megérkeztek a legújabb

**angolszövet
ujdonságok,**

a melyet a

legolcsóbb árban

legelegánsabban készít

Moskovits József

férfi szabó, Piacz-utca 46.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon.
Piacz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártalpek részére előírás szerint
berendezett **mentőszekrények, kötsze-
rek, desinficiálészerek: Creolin, Car-
bol, mindennemű állatgyógyászati
eszközök és műszerek. Sertés és marha
tápperek és fluidek nagy raktára,
ugyszintén nagy választék mindenféle gumitár-
ban, sörvételőkben, valamint hánykövetőszerek stb.
súlyos vegyszerekben.**

SZALMA

helyett alomzasi célokra rendkívül al-
kalmas kitűnő felszívó képességű az
Ecsedi lápon termelt

Alom-Tőzeget

waggonrakományos tételekben

jutányos áron ajánl
Holländer Adolf és Fia

Debrecen, Piac-utca 28.

Horváth János

gőzfűrészében

100 kg. vágott tölgy tűzifa

80 krért kapható.

Uj fűszerüzlet
Piac és Szt. Anna sarok
Balassa M.

Üzlet áthelyezés.**BUDAPESTI KORONA ÁRUHÁZ**

diszmű-, játék-, porcelán- és üvegáruházát

Piacz-utca 19-ik szám alá**a BIKKA kávéház mellé****helyezte át.**

Iskolatáska vászonból vagy lakkból 20 kr.

Vigyázz! Kékre testelt kirakat. Vigyázz!

Az iskolai idényre ajánljuk nagy raktárunkat olcsó árakon, u. m.;

Fiu fehér vasalt ingek — — 86 krtól
Leányka ingek sifonból — 42 „
Fiu lábravalók pamut vászonból 38 „
Iskola ruhára delain mtr. 20 kr
„ „ „ „ „ „ 25 „
„ „ „ 120 cm szövetek 38 „
„ „ „ „ „ „ 19 „

zsebkendők 5 kr-tól, gyermek reform kötények, gyerm.harisnyák minden, nagyság jó minőségű fekete ernyő 98 kr,
Sajátkészítési vata paplanok 2.20 l. asztalneműek, törülközők, ágycserzők nagy választékon. Rövid árak, női fűzők minden magasság 110 kr-tól.

Molnár V. J. és Társa fiókja

Czégtulajdonos: Molnár Lukács.

Kossuth és Batthány-u. sarak a színházzal szemben.

**Steckenperd-
Liliumtej-szappan.**

Legenyhébb szappan a bőrnek, ugymint szeplőnek!

Mindenütt kapható.

Kinek pénz kell váltóra, adószékre, birtokra, díjkötelezőre, értékp. 8 1/2, 4, 5% részlettörlesztésre, írjon azonnal H. Goldberg, Berlin SW 61. Válaszbélyeg,

Telefon 701.

Mindennemű felsőruhák festését, tisztítását, gallérok, közelők mosás, vasatását a legszebben eszközli

DEBRECZENBEN,
Arany János-utca 10. szám

Koncz József

gőzerőre egész ujonnan berendezett kelmefestő és vegyszertári ruhatisztító intézete

Batthány-utca 2. Vár-utca 3. sz.
a zenede kisépülete udvarában.

Telefon 701.

Nincs többé buzaüszög!

**Duma Dupuy és Társa
magpácza**
használat mellett.

26 év óta nagy sikerrel használtatik a buza üszög a kukorica korom és porüszög, az árpa, zab, burgonya megüszködése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm. hoz 26 fillér. Nevésbé értékes utánzatoktól óvakodjunk.

Debreczenben kapható: **Kontsek Géza, Máyer Jenő, Komlóssy Lajos és Deutsch Albert és fia urak üzletében.**

Numa Dupuy és Társa
Bécs, VI/1 Windmühlgasse 11/b.

Az iskolaév kezdetére ajánljuk leány és fiu fehérneműeket, zsebkendők, harisnyák, paplan, matrac, ágy fehérneműk és flaneltakarókat

∴ nagy választékban, jutányos áron. ∴

Donogán és Somossy
Debreczen, Ristemplombazár.

Uj mű-, butor- és épület asztalos műhely.

A Hatvan-utca 9. szám a jól berendezett

asztalos műhelyt

nyitottam. Elsőrangú műhelyekben, utóbb 8 éven át **Thék Endre** budapesti nagyiparosnál szerzett tapasztalataim folytán a legkényesebb munkálatok teljesítésére is vállalkozom. Kiemelem ezek között különösen **lakberendezéseket** művészi tervek szerint, **épületmunkákat, iroda, portál és boltberendezéseket.** Vádalkok mindennemű **átalakításokat és javításokat** jutányos és pontos kivitelben.

Weisz Ferencz

asztalos mester, Hatvan-utca 9. sz.

Győrfi Testvérek
úri divat, kalap, keztyű, kötszer és orvosi műszertára
Piacz-utca 30. szám.
Dréher sórcsarnokkal szemben.
Gumi különlegességek.

KEIL-LAKK

legkifünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle „Glaser“ fénymaz 90 fillér.
Keil-féle arany fénymaz képkereteknek 40 fill
Keil-féle szalmakalap festék minden színben.
Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA özégnél Debreczen.

Debreczen sz. kir. város polgármesterétől.

3241—1909. eln.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál a legközelebbi rendes közgyűlésen választás utján a következő állások töltetnek be:

1. Egy rendőrfogalmazói állás évi 1800 korona fizetéssel és 400 kor. lakpénzzel.
2. Egy adókietői állás évi 1300 korona fizetéssel és 300 korona lakpénzzel.
3. Ezen — s a választás folytán esetleg megüresedő állásokra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ez n állásokat elnyerni óhajtják, hogy minősítésüket s az eddigi szolgálataikat s egyéb körülményeiket igazoló okmányokkal felzerelt pályázati kérvényeiket **Főispán Urhoz** czimezve, **hozzám folyó évi szeptember hó 20. napjának 5 órájáig** aanyival is inkább nyújtásák be, mert a későbbben érkező pályázati kerények figyelemre vétetni nem fognak.

Megjegyzem, hogy a városi tisztviselők a folyó évben drágasági pótléket élveznek; a fizetésrendezés ügye belügyminiszteri jóváhagyás alatt áll.

A rendőrfogalmazói állásra pályázóknak az 1883. l. t. cz. 3. §-ában, az adókietői állásra pályázóknak pedig az 1883. l. t. cz. 19. §-ában körülírt minősítéssel kell birniok.

Debreczen 1909, Szeptember 4.

Kovács József s. k.
polgármester.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a választóllyegyet csatolni.

Levelezés.

Szép leánynyal, fiatal síkkes özvegygyel ismeretséget óhajtana kötni egy gazdag földbirtokos. Levelek: „szalma özvegy” címen e lap kiadó hivatalához kéretnek.

Betöltendő.

Egy fiatal ügyes bolti szolga jó fizetéssel Nagy Samu dohány tőzsdéjében a Városház alatt felvétetik.

Két fiu tanulónak fizetéssel esetleg teljes ellátással felvétetik Bányai József paszománygyárában Piacz u. 43. Ugyanott tanuló lányok is felvétetnek fizessel.

Irodai alkalmazást nyerhet jó írásu leány. Írásteli ajánlatok „K. H. 49.” jele alatt a kiadóba nyújtandók be.

Varrógépügynökök, pénzbeszedők óvadékkal azonnal felvétetnek Gedő varrógépraktárában Piacz utca 56.

Bankhivatalnok, ki a könyvelésben és levelezésben jártas, a délutáni órákra (5-8-ig) bármely irodai munkára ajánkozik, Czim a kiadóban.

Vasasztergályos, géplakatos és vasöntő tanoncok felvétetnek Preizler Mór vasöntőde és gépgyárában, Posta kert 31. a Falk kefégyár mellett.

Ügynökök és képviselők 10 korona napi keresettel minden városban kerestetnek. Küldje címét Jak. König cégnek, Wien. VII/S. Postamt 63.

Borbély segéd beléphet Rozzonyi József üzletébe Nyiregyházán havi 20-24 korona fizetés és teljes ellátással szep. 10-ig.

Egy bolti szolga 14-től 16 évig a Linoleum arunázba felvétetik.

Adás-vétel.

Iskolás gyermeknek. Táska, könyvhordó szijak, kontartók; torna ingek és sapkák legolcsóbban beszerezhetők Szwarz M L-nél Piacz 38.

Új rendszerű női ferd divatárak és bútorok. A mai napról kezdve minden hitelképes egyén kényelmes neti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szűkegletet női divat cikkekben, női kabátok férfi öltönyök, felcitolok, mindennemű vásznak és canvaszokban, saját készítésű Clotn és Casimir paplanokban, valamint egyszerű és modern bútorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% alküldetés. Kaiser Salamon, Havvan-u. 2.

Vendéglősök és szikvizgyárosok figyelmébe allandó szénsv raktár. Darvas Miksa. Telefon 294.

Kalapos műnelyemen férfi és női kalapok javítását és átalakítását a legjobb kivitelben eszközööm. Békes Lajos.

Egy jokban lévő kopirprés megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

1-2-ös pézszeszerey megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Kiváló minőségű hódárku és mindennemű tetőcserep bármely mennyiségben olcsó árban kapható József k. herceg utca 67 szám alatt.

Saját termésű Boeska-kerti bor hordószámra eladó. Értekezhetni Poroszlav Lászlónál Hunyady-utca 3.

Tetőcserep közönséges, hornyolt és Francia egyéb építkezési anyagok u. m. legjutányosabban Fülöp mészkereskedésében Homokkert-u. 121. sz

A kabal nagyvendégítő más vállalat miatt haszonbérbe kiadó, esetleg eladó. Értekezhetni ott vagy Klein Ferencz cégfőnökél Debreczen Piacz-utca 56.

Friss érkezésű csemege szőlő legolcsóbb napi árban kapható. Darvas Miksa szőlő kivitel Telefon 294.

Az összes fiu és leány iskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók a Harmathy antiquariumában Fűvészkert-u. 14. Saját érdeke megkívánja mindenkitől, hogy tan könyveit a fenti cégnél szerezze be.

CZIGARETTÁZOK!

100 db. havely nikotin mentés:

Kip. nap. 08, Riz " 14
Tiszti " 10, Parafis " 14
Delshab " 12, Arany " 20
Kolibri, különlegesség 16 k.

Kapható: HARMATHY szivarokhavely különlegességek foraktárában Debrecen fűvészkert u. 14

Tudnivaló, hogy a legjobb akác mézet Kosis Jánosnál lehet a legolcsóbban kapni Czegléd utca 16. szám alatt.

Ócska deszkákat és vasrács kapu t kerések értekezni István gözmalmi portásnál.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-utca 4. szám.

Pörkölt kávé különlegességek, Bárkinék, bármely időszakban legkisebb mennyiségű kávé is megpergelek díjtalanul gázüzemű pergelőn Darvas Miksa kereskedése Teleky-utca sarok.

Lakás.

Két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel November 1-re kiadó Szebenyi u. 27 sz. a Értekezhetni ugyanott az utcai lakásban

Sarokbolt három ajtó a piac közepén kiadó Süsmeghyéi Csapó utca 11.

Különféle.

Gymnasium négy alsó osztályába járó két tanuló keresztény hivatalnokai családnál teljes ellátásra elfogadtatik. Morgó-utca 19

Magánutató iroda. Iskola utca 4. szám Kés nyes megbizásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, úgy magán, min-családi ügyekben. Krámer József.

A középiskola alsóbb osztályába járó tanuló teljes ellátásra és a tanulásban való felügyelettel elfogad intelligens izr. család Czim a kiadóhivatalban.

Tekintélyes tanári családnál 1-2 középiskolai tanuló tanulásban való felügyelettel kitűnő ellátást kapnat. Czim a kiadóba.

Jó izletes kóser házi koszt, valamint hideg és meleg étel kaphatók. Abonának elfogadtatnak Rosner bodega vendég. Cs Hunyadi-u. 11. szám.

Kitűnő ellátás és gondos felügyelet mellett teljes ellátást kaphat 2-3 középiskolai tanuló. Czim József Kir Herceg u. 34.

Intelligens izr. család 1 esetleg 2 diákot vagy leányt teljes ellátásra elfogad Csapó u. 64

Beláthatja on is,

hogy egy sérvkötő, haskötő, vagy bármely orvosi kötszer összehasonlíthatatlanul jobb, ha azt szakértő iparosnál mérték után és sajátkezi elkészítésben kapja, és nem gyári árut vesz.

Ez okból leghelyesebb, ha adott esetben közvetlen

Vitarius Sándor

külföldön tanult

műkötszerészhez Szent-Anna utcában 1. szám alá fordul, aki e szakmában e ismert elismert elsőrendű speczalista és még a legkülönlegesebb megrendeléseket is sajátkezüleg és a legjutányosabb árak mellett készíti.

Iskola hegedük

vonóval 4 frt.-tól kezdve kaphatók

Schmidt S.

hangszer raktárában

Piacz-utca 73.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy szeptember 4-én és 5-én, szombat és vasárnap este

nagy hurka estélyt

rendezek.

Kitűnő frissen készített vacsora étlap szerint. Kitűnő új és ó hegyi és kerti borokkal szolgálók. Nagyabcsútt vendégeim szívesköztetéséről gondoskodom. Elsőrendű zenekar közreműködik.

Tisztelettel

Neumayer Jánosné.

vendéglős

Homokkertsor-utca 125. sz. alatt.

Hol van a fogorvos?

Egyháztér 3. szám alatt

Molnár Testvérek

gramafon és lemezujdonságok raktárában, hol mindenkit megneveltet.

Legujabb felvételek: Gondör Aurél. Arjai tanácsa, Marcsa lánya esküvője. Rózsa S. Lajos legujabb magyar nő-

tája: Nem tud senki semmit rólam. Schlezák leghíresebb opera énekes, Környel Béla pesti opera énekes legujabb felvételei. Bauman Károly összes kupléi.

Tessék meggyőződni.

Villamosvilágítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását. évi jokban tartását egy helyben, mint vidéken a legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Osillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket,

Globin

a legjobb és legfinomabb
czipőcrém

Fritz Schulz jun. R.T. Eger, G. chovsz

Iskola öltönyök

valamint férfi öltönyök a legolcsóbban
Grünfeld Adolf és Társánál

DEBRECZEN, kistemplom mellett, sarok bolt
kaphatók.

Mitől döglött meg a kutya?

Gramaphonok és hanglemezek!

részletfizetésre is!

Megérkeztek a legújabb felvételek!!

Fráter Lóránt, Gyárfás Dezső, Göndör Aurél, Baumann Károly,
Rózsa S. Lajos és a többi művészek felvételei.

Nagy választék:

DEBRECZEN, HATVAN-U. 8.

Nászéjszaka Radechky marssal.

Schlesinger a telefonnál.

Viszonyítás a háremben.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépitőszert a

Földes-féle Margit CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtinktát, (Mittesser) és minden más bőrbaját. Kismítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdítő és fiatalít.

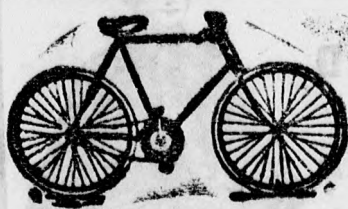
Ara; kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló tolett cikkek: Margit-hőgyör (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna drog. Mihalovits Jenő, Mauthner Alfréd, Murakózy László, Tóth Béla, H. Szoboszlón Barbócz Zsigmond, H. Bőszörményben Ertsey Gábor gyógyszerárakban.

Páratlan és csodás hatás!

Óvakodjunk utáztatoktól!

Kerékpározók

mielőtt kerékpárt vagy bármily alkatrészeket szándékozik venni, saját érdekében keresse fel cégemet, hol olcsón gyári árban szerezhet be mindent. Raktáron tartok elsőrendű

kerékpárokat,

valamint mindennemű alkatrészeket, 20 koronán felüli vásárlásokat és javításokat kedvező fizetési feltételek mellett eszközök. Varrógép, gramaphon és villamossági cikkek raktára és mindezek javítása

B. partfogást kérve, tisztelettel **Geller Henrik,** Debreczen, Hatvan-u. 8.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen a hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és lelképtelenül dolgozza kezegeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Créme-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (szeplő, májfolt, kitések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerült, mert a Margit-Créme készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Créme mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kezegetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépitésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépitőszert a Földes-féle Margit-Créme, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kitéseket, bőrtinktát, mittesszert, arc- és kézvrösségeit. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz a mellett a Margit-Créme teljesen ártalmatlan.

Ara: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. Margit szappan 70 fillér, és Margit powder (fehér rózsás és crème színben) 1 kor 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Créme kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárakban, ahol pedig raktáron nem volna tesék egyenesen a készítőnek így címezve írni Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható: Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna drog. Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Murakózy László, Tóth Béla. H. Szoboszlón: Barbócz Zsigmond. H-Bőszörményben: Ertsey Gábor.

Adómentes szép új ház

708 négyzetöl gyümölcsös és termő szőlőskerttel, **szeptember 1-től kiadó vagy eladó.** A ház 10 percznyi távolságra fekszik a nagytemplomtól, az Uj-kert és Ferencz József-ut István malom melletti sarkán, van benne 4 nagy szoba, fürdő szoba, nagy verenda, konyha, kamara, cselédszoba, világos és sötét pincze 100 hektó borra való ászokkal, fás ól, sertés ól, jó vízü szivattyus kéttal az udvarban. **Ugyanott bocskay kertj fehér és carbenet bor hordó számra eladó.** Tájékozás szerezhető a tulajdonosnál (Pénzügyigazgatóság 18 számú szoba) vagy a helyszínen lévő házfelügyelőnél.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Simává, fehérré és üdévé teszi az arcbőrt!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárakban,
DEBRECZEN.

VIGYÁZAT!

Megyek már egy pár cipőt veszek
Klein Ferenczné

U. v. Elfenbein Adolfnál
Simonffy-u. Bérház.

mert igazán mondhatom
sehol olyan jó és olcsó
cipőt nem kapni, mint nála.
Saját készítmény. Elnyúlhetetlen.
Olcsóbb mint bárhol.

Boros hordó

gyártás és raktár
minden nagyságban
„Margit“-fürdőtelep.
Ugyanott ajtós hordók vannak rak-
táron 1200—1500 literesig.
Iroda: P terfia-utca 76.
Kádárszögök felvételnek.

Hajdusági bajuszpedró

kiállítva a bécsi, párisi és londoni
kiállításon arany éremmel és oklevéllel

Hajdusági
Bajuszpedró.

Hiszem a legjobb külön-
legesség a bajusz nö-
vesztésre és építésre,
mely mag nem avasodó
szirmentes növényi bal-
samos anyagokból ké-
szül.

Használja gyors és haték.
Törvényesen védve.
3 doboz 50 fillér, postán csak
3 doboz külföldi 8 koron
5 fillér borsosnóve utólevéllel.

Vigyázat!
Együtt készíti
Grósz Nagy Ferencz
gyógyászorvos
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
„Arany ajtó” gyógyműtár
Telefon 404. Telefon 404.

Egy üres telek

A Közraktár háta mögött, a mo-
nostorpályai ut mentén, mely eddig
üzifa raktárnak használtatott bébe

kiadó.

ERDŐIPAR TÁRSASÁG
Klebinder és Társa
Verbóczy-utca 12.

Prelovsky András

elsőrangú katonai és polgári szabó üzlete bel és külföldi szövetek
— valamint hadi felszerelési cikkek nagy választéku raktára —
Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

Elvállal a legújabb szabású és a legnagyobb igényeket is kielé-
gítő katonai, vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyöket,
valamint magyar, dísz- és viselő ruhákat papi reverendákat,
palástokat és fővegeket a legjutályosabb árak mellett készítek.

Ugy tényleges, mint tartalékos tisztek és
egyéves önkéntesek

a legelőgásabban szabályszerint kiváló olcsó árban felszereltetnek Az anyag
jó minőségért valamint előírás szerinti elkészítéséért felelősséget vállalok.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgálók.

THAISZ ARTHUR

papírnemű áruháza
(előbb Pongrácz Géza) **PIACZ-UTCZA 7,**

Az összes iskolákban előírt iskolai tanszerek
füzetek, rajztömbök, körzők vonalzők
a legolcsóbb árakban beszerezhetők.

Az üzlet megnagyobbítása alkalmából felhívom a tisztelt vevő-
közönséget kirakataim megtekintésére.

Mélyfúrások

LAPP HENRIK-féle
magyar részvény-társaság

Iroda: Gyár:
V. Bálhory-utca 3. BUDAPEST X. Kőbányai-ut 45.

A munka szakszerű kiviteléért még
a legnagyobb mélységnél is a legmesszebb
menő szavatosság vállalatik.

Külfúrások

Lapp-féle
szabálatlan
Arany érem
Berlin 1897.

Fiók raktára nincs,

de a legnagyobb választékot

férfi, fiú és gyermek ruhákban

feltűnő olcsó szabott árban

Frank Rezső

debreczen legnagyobb ruhaáruháza, a „Bika” szálloda
mellett nyujtja.

Ezen óriási vállalat saját műhelyeiben a legújabb divatu uri ruhákat ké-
szíteti a legjobb gyapju szövetekből és a legkényesebb itéseket a leg-
jobbban kielégíti.

Óriási előnyös vétellel folytán feltűnő olcsó árban árusít
Minden vevő mentve van bármily családast, mert minden darabon a
legolcsóbb szabott ár ki van tüntetve. Meg nem felelő áruk bármikor be-
cseréltetnek, vagy kívánatra a pénz visszaadatik.

Minden vidéki keresse fel
Szépe Lajos
 Kossuth-utcai női-divatáru és fehérnemű üzletét

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg
 cs. és kir. fensége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

„**ALTVATER**“ **NÖVÉNYLIKÓRT**
 és egyéb finom illógyártmányait, valamint
 ezüst üstben főtt valódi
málnaszörpöt.

**Stock-Cognac
 Medicinal**

szavatolt valódi bor-
 párlat

Camis és Stock
 gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

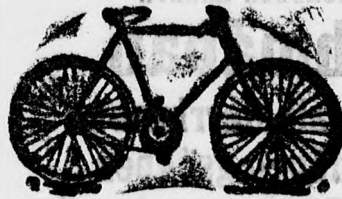
Egyedül Cognac-gőz-
 főzőre állandó hivatalos
 vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb
 üzletben.

Oppolzer, Drache, Schnitzler, Kainzbauer tanárok ajánlják Dr. J. G. Popp os. és kir. udvari fogorvos

ANATHERIN 59 ÉV ÓTA EGYEDÜLI
 — legkíméletesebb **FOGSZEREIT,**

a száját, fogakat, foghúst, torkot rögtön meggyógyítják, csaknem szagtalanok és megszabadítanak a leg-
 kíméletesebb fájdalomtól és szenvedésektől. Gyomorra, belekre igen jó hatásuk, Valódi csak az én cégem-
 mel, á K. 2.80, 2.—, 1.—, Anatherin fog-crete-tubus —.60, üvegben 1.40 csomagban —.70 Fespor 1.26.
 Nem habrik, a fogakat nem rongálja. Kapható gyógyszerárakban, erogerikában és illatszertárakban.

Kerékpárok el ne mulasszák Debreczen
 és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felke-
 resni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok
 eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek
 mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek egymint Gumik, acétilin lámpák, csengők, kürtök,
 nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árcsökkentéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcrozás és Níckelzés jótállás mellett elvállal-
 tatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,

Plaza-szám 8. sz. a kereskedelmi akadémián épületében.

A feltaláló leányai.

Impozáns nagyszerű hajzatot

szerezünk és tartunk meg egész a vén korig minden nagyobb fáradság
 nélkül, bajos manipulációk nélkül és lényegesebb költség nélkül, ha
 valódi célirányosan összeállított hajvizet használunk, a mely a fejbőrt
 erősíti és tisztán tartja és a mi legfontosabb ha a haj természetes zsir-
 tartalmát rendezzük. Zsíros, olajos hajnak használjunk :

▲ **Uhlmann Peru Tannin vizet** ▲

zsirtartalom nélkül (veres csomagolás) Száraz, kemény, törékeny hajnak :

▲ **Uhlmann Peru Tannin vizet** ▲

zsirtartalommal (zöld csomagolás). Együttal eltávolítja a kellemetlen
 izadtságot és a haját szagossá, ingóvá, fényessé és puhává teszi. Nem
 támadja a haj színét, nem piszkol és nem csinál foltot. Tiszta és vilá-
 gos és finom parfümös, üvege K. 2.50 és K. 5.—

Főraktár Ausztr. Magyarország részére:

— **Vertriebsgesellschaft Wien, I., Karlsplatz 3.** —

Kapható Ióna és Ióna gyógyszerkereskedésében, valamint minden gyógyszerárban és illatszertárakban.

Tavaszi öltönyt felöltőt színes mellényt
 legszebben tisztít

ARABÉCZY ANTAL

Gyár és főüzlet Széchenyi-u. 42. Fiók-üzlet Csapó-utca 28.

Telefon 323. sz. ➡

➡ Alapított 1880.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szinszappana.

Telefon 632.

Telefon 632.

UJDONSÁGOK
női felöltők, Costümök, Princesruhák és Blousokban
Halmágyi Samuelnél
Debreczen, Piacz-utca 47, a főpostával szemben.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLA-
TOS GYÓGYERDMÉNYEKA**APTAMÁSI**

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vese, hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.

Kapható **Kontsek Géza** fűszer és
csemege kereskedésében Debreczen,
Kossuth-utca.

Uj faüzlet!

Van szerencsém a t. vevőközönség tudomására
hozni, hogy a Vasutasok Gőzfavágó vállalat r. t. (Deb-
reczeni pályaudvar)

gőzfavágóját és fatelepét

kezelésünkbe átvettük. A bérvágáson kívül foglalozni
fogunk mindennemű kemény tűzfűrészek (61) és kapri-
tott alakban, valamint kőszén, kőszén és faszén eladá-
sával.

Kivánatra az árut házhoz is szállítjuk (lomzár-
al ellátott szekereken úgy, hogy az áruk mennyiségéért
a legmesszebbmenő felelősséget vállaljuk.

Helyi képviselőinkkel **Grad Rezső** urat (Deák
Ferencz-utca 10.) bízunk meg, de megrendeléseket el-
fogadnak mindazon dohánytösdék és üzletek, a hol
tábláink kilesnek függesztve, valamint telefon 734. utján
A t. közönség becéző pártfogását kéri teljes
tiszteléssel

Leuchtman Arthur és Társa**Idült szenvedők**

különösen minden

Asthmában
Bronchialkatarrhusban
Tüdőbetegségben
Tüdővérzésben
Gyomorhajban

megbetegettek ne mulasszák el
gyógymódunkat igénybe venni.

Ezen gyógymód ezernyi könnyeb-
bülést nyújtott és végre teljes meggyó-
gyulást szerzett azoknak, akik javulásra
már nem gondoltak és az orvosok által is
feladattak. Titkos szerekkel nincs összefüggésben,
pasztalatainak, melyet **50 000 beteg**

A különféle orvosok, kik ezen gyógymóddal kísérle-
zték, a többek között írják:
Dr. med. Fischer, Karlsruher körorvos. A
kezelési mód f. l. önállóságra van építve és
a beteg személyiségének minőségét veszi te-
kiintetbe. Minden tanács beható tanulmányra vall.
A mód ép. oly egyszerű, mint praktikus és meg-
váltásként hat olyan betegekre, akik orvosságot
hasztalanul alkalmztak.

Dr. med. S. Z. ben: Egy tüdőtuberkolózis
kétségbeesetése t. eset által figyelemmel, melyet
az ön módja szerint, apparátusával az általános
hydriál kezelésével, mint nekem tetszik, javu-
lására hozta stb. Az ön módja alaposnak lát-

Fiatalkorban nehezen szenvedő.
Férfi korban erőteljes egészségben.

inkább az előkelő szerzők tanulmányainak és ta-
lálkozásainak, az eredménye és gyűjteménye.

szik és engem nagy hála kötelez, ha engem
utasításában támogatni szives lesz.

Dr. med. M. H. ban: „Kitűnő módjáról
hallottam és nem átalom megkérni, hogy kö-
zelebbi részletekkel megismertetni sziveskedjék,
mivel a szegény szenvedők érdekében értékesnek
látom az ön tapasztalatait is ismerhetni” stb.
Később ugyanaz on orvos írja: „Gyógytervét ki-
tűnőnek találom és egyedül valódinak, rendelke-
zéseim előnyéről meg vagyok győződve és teljese-
sen azonosítom magam azokkal.”

Kérje postán a 88 ol-
dalra terjedő brochurát
„Spiro spero” („Remélj
még csak lélegzel.”) mely
minden bővebbet megma-
gyaráz és a moly nagy
szánu köszönetet tartal-
maz; az önnek azonnal
teljesen ingyen meg-
küldeték.

Rur. Institut „Spiro spero” Dresden-Niederlössnitz, Schulstrasse 220 a.
Különleges praxis 1881 óta.

K E Z T Y Ű K

Glace, svéd és szarvas bőrből óriási válasz-
tékban. **Nadrágtartók** minden kivitelben
1 koronától feljebb. **Sérvkötők** és minden-
::: nemű kötszerek a legolcsóbb árban :::

Schön Sándorkezyü, kötszer és
orvosi műszertárában**Debreczen, Piacz-utca 12.**

Nyomatott Holmann és Kronold könyvnyomdájában. Piacz-utca 49. a főpostával szemben.